

KURIER Popularny

Organ Wojewódzkiego Komitetu

PPS

Rok II

Łódź, czwartek 8 sierpnia 1946 r.

Nr 216 (286)

Właściwe drogi

Polskiej Partii Socjalistycznej
Wielka mowa Sekretarza Generalnego CKW. tow. Cyrankiewicza

W poniedziałek, dn. 5 bm., na odbywającym się w sali KRN w Warszawie, inauguracyjnym zjeździe Stulecia Komitetu PPS, sekretarza generalnego CKW tow. Józef Cyrankiewicz wygłosił następującą przemówienie:
SZANOWNI TOWARZYSZE!
Zbieramy się dziś tu między sobą, aby rozpocząć prace

nowego Stulecia Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej.
Witam przedstawicieli robotniczej Warszawy, ze szczególną radością witam tak licznie przybyłą młodzież OMTUrowa, chlubę i nadzieję Partii, „młodą gwardię proletariackich mas“.

Warszawa otrzymuje swój własny Stulecny Komitet, który będzie prowadził na tym terenie naszą Partię i te części klasy robotniczej świata pracy i inteligencji, która pod naszymi sztandarami maszerować chce do niepodległej Polski socjalistycznej.

— Wybierała nam ich historia, wbrew wszelkim teoriom i teoriom, wbrew ubocznym intencjom, w zgodzie z logiką historii i z logiką naszego położenia geograficznego.
Słuszne było to, co głosił Sikorski w roku 1940, słusznym było to, co chcieliśmy w roku 1941 jeszcze przed wybuchem wojny Niemiec ze Związkiem Radzieckim zrobić jako przedstawicielstwo Polskiej Partii Socjalistycznej, aby bezpośrednio ponad głowami londyńskich polityków porozumieć się ze Związkiem Radzieckim, jako w płaszczyźnie moralno-politycznej pełno prawni sojusznicy Związku Radzieckiego.

przeciw ich chęci zapanowania, zwłaszcza na wschodzie Europy i zniszczenia doszczętnego narodu polskiego, musimy iść i będziemy iść w ścisłym sojuszu właśnie ze Związkiem Radzieckim, rozgromicielem hitlerowskiej przemocy.

Walka o nową Polskę

I jest też jasne, że na zewnątrz musimy sobie dać radę z tymi wszystkimi, którzy uważają, że Polska ma być zawsze taka, jak przed wrześniem 1939 r. Musimy sobie dać radę z tymi wszystkimi, którzy mówią bardzo głośno o niepodległości, równocześnie, przez wywoływanie w kraju anarchii, kopią tę niepodległość znowu grób tak, jak kopali przed wrześniem, prowadząc fałszywą i zdradziecką politykę, sojuszu z Hitlerem i politykę oderwania mas ludowych od Polski.

Walka z tą anarchią, jest walką o spokój wewnątrz kraju — spokój jest nam konieczny, bo nas wszyscy przemocą w odbudowie i budowaniu znowu w Europie największymi działkami i wiedzy znowu gospodarzom przegramy niepodległość.

Po naszych doświadczeniach historycznych, po doświadczeniach walki z faszystwem, międzynarodowej walki klasy robotniczej czas jest najwyższy, aby sobie pewne rzeczy i pewne sytuacje móc z góry wyobrazić, a nie żeby wszystko trzeba dopiero na własnej skórze przeżywać. Nie ma w tej chwili w Polsce spokoju wewnętrznego. Jesteśmy, proszę Towarzyszy, terenem międzynarodowych rozgrywek — z tego sobie zdajemy sprawę, jesteśmy też terenem, na którym dogorywa, ale dużo jeszcze szkód wyrządzą polski faszystw, rozbitą nieprawą wewnętrzną, ale ostatnią wojną między narodami, ale udający, że klęska Hitlera i hitlerystów nie do niego się odnosi, usiłujący, tak jak w Kielcach, przeżyć swego mistrza i uczytela.

Bez złudzeń

Musimy odróżnić tych, którzy pragną w Polsce demokracji i wolności człowieka po to, by móc tutaj pełniejszym oddychać powietrzem, od tych, którzy wołają o nią dzisiaj, a wczoraj ją wyśmiewali, tę demokrację, a wołają po to dzisiaj, aby tej swobody przeciw niej wykorzystywać. Nie należy podlegać jednemu złudzeniu: Jeśli dziś nacisk reakcji, walczącej koncentrują się przede wszystkim na PPR, to niech nikt z PPS-u nie myśli, i niech nie podlega niebezpiecznemu złudzeniu, że on pepesowiec, jest dla kogokolwiek z tamtego obozu lepszy czy sympatyczniejszy. Po pierwsze, to nie żaden zaszczyt być dla wroga lepszym, a po drugie, jest to najzwyczajszą naiwność.

Jednolity front

Dlatego i ruch robotniczy ma swoją strategię walki i dlatego niezależnie od wszystkich trudności i wbrew trudności, mówimy, proszę Towarzyszy, o konieczności jednolitego frontu.

Na pewno nikt z pepesowców nie wyobraża sobie jednolitego frontu jako jednostronnego dyktanda Polskiej Partii Socjalistycznej, bo to byłoby nonsens i to nie byłby jednolity front i nikt z pepesowców

szczerych jednolitofrontowców nie wyobraża sobie tego także odwrotnie.

Jednolity front polega na stałym uzgadnianiu poglądów, na wspólnym wytyczaniu dróg i tempa marszu, na współdziałaniu, które jest syntezą myślenia obu partii, na walce, która jest walką o wspólne cele i wspólne zwycięstwo.

(DOKONCZENIE ZE STR. 1-EJ).

Przed dziesięciu laty

Mają swoją tradycję, bogate w walce i bogate w poświęcenie klasy robotniczej także inne miasta w Polsce. Gdy w roku 1936 w dobie groźnych pomruków faszystów przyjechaliśmy tutaj do Warszawy z całej Polski, aby pochylić nasze sztandary czerwone przed stokami Cytadeli, aby słubować wierność Partii, wierność dwóm naczelnym, podstawowym zasadom, które nas prowa-

dzą: Niepodległości i Socjalizmowi, wówczas lud Warszawy zgromadzony na ulicach, z entuzjazmem i huraganem okrzyków witał pochód czerwonego Krakowa, zwycięskiego Krakowa z marca 1936 z rozprawy z sanacyjnym wojewodą, z rozprawy z próbą zdławienia klasy robotniczej policyjną przemocą. Również entuzjastycznie witał lud Warszawy czerwoną i jednolitofrontową Łódź,

ciężko zmagającą się z faszystwem endeckim. Witał wówczas lud Warszawy całą Polskę, wszystkie ośrodki krwawych walk bohaterkiej klasy robotniczej. Witał nas także faszystki endecy i onerowscy, petardami rzucanymi w pochód raniącymi robotników za to, że przyszli przysięgać wierność niepodległości i socjalizmowi.

Lekcja patriotyzmu

Głównym wrogiem faszystów w Polsce, trzonem oporu, najsilniejszą zapora przeciw Ozonowi, przeciw Oenerowi była wówczas Polska Partia Socjalistyczna, była klasa robotnicza, były potężne klasowe, jednolitofrontowe Związki Zawodowe. Myśmy byli wówczas pod zaciekłym ogniem oszczerstw, obrzucani błotem, odsadzani od patriotyzmu. Patriotyzm zaczynał się tam dopiero, gdzie bezczelnie wychwalano Hitlera i faszystów, tam, gdzie z nim pakowano, tam, gdzie torowano mu drogę, tam, gdzie rozbrajano moralnie Polskę przeciw niebezpieczeństwu niemieckiemu.

Skończyła się ta lipa faszystowska, gdy przyjechał do nas Hitler, ale już nie tak jak przed tym Goering przyjeżdżał na polowanie do Prezydenta, tylko, gdy Hitler przyjeżdżał na swoich czołgach i witał polską ziemię bombami. Wszyscy jego polscy przyjaciele ideologiczni musieli zamilknąć, najlepsi przyjaciele najszybciej z Polski wyjeżdżali, imi musieli zapomnieć o swoich sympatiach, o swoich błędnych drogach myślenia i jeżeli chcieli czuć się Polakami, musieli stanąć obok klasy robotniczej do walki i do obrony polskich miast. Nie został wówczas w Warszawie z polskim

ludem ani prezes Ozonu — ciężko na wodzą windowany gen. Skwarczyński, ani wódz narodu z nominacji Rydz, — nie oni prowadzili lud Warszawy do walki — został wówczas obok żołnierzy i razem z robotnikami jeden z tych obrzuczanych przed tym błotem: Mieczysław Niedziałkowski.

Nie został wówczas w Gdyni biskup Szlagowski, którego tak obrzuczali podczas deflady podniesione robotnicze pięści. Został z tymi gołymi robotniczymi pięściami opływany przed tym jako komunista Kazimierz Rusinek.

Mieliśmy rację

Zasła wtedy prozę towarzyszy rzecz niezmiernie ważna. Pierwszy punkt zwrotny pierwsza dokumentacja naszego stanowiska i naszej postawy. Naocznie się coś, co daje nam historyczne prawa do prowadzenia narodowi polskiemu w jego trudnej drodze. Oto gdy robotnik warszawski budował barykady na przedmieściach, aby zagrozić drogę czołgom niemieckim, gdy robotnica z Woli czy z Mokotowa łała ukrop-

na chciwe naszej ziemi germańskie pyski, to robotnik ten i robotnica i chłopiec rzucający w czołg butelkę benzyny, realizował wówczas przysięgę swojej Partii na stokach Cytadeli w roku 1936. Robotnik ten krwawił wówczas za tę prawdę, którą mówiła mu już w roku 1934 uchwała Rady Naczelnej PPS, że faszystw to wojna, że Hitler to zagłada niepodległości, że walka z

faszystwem to walka o niepodległość.

W Warszawie została PPS

Głęboką słuszość historyczną miała Polska Partia Socjalistyczna. Dlatego w Warszawie jako symbol oporu został nie Doboszyński ze Stronnictwa Narodowego, nie Skwarczyński z Ozonu, tylko Mieczysław Niedziałkowski i Stanisław Dubois i Barlicki. Została Polska Partia Socjalistyczna jako nosicielka idei niepodległości.

Teoria dwóch wrogów

Okres walki z hitlerystami, był to okres zbyt okrutny, zbyt bezwzględny w Polsce — aby mógł się wykrystalizować całkiem jasno i na chłodno drogi naszego politycznego myślenia.

Na emigracji, proszę Towarzyszy, uświadczaliśmy sobie podział na dwie koncepcje. Sikorski pisał do nas, do kierownictwa walki podziemnej w Polsce w roku 1940, że przewiduje wojnę Niemców ze Związkiem Radzieckim, że wojnę wygra Rosja, że dzięki temu uratujemy fizyczne istnienie narodu, który Hitler chciał całkiem zniszczyć, że chcemy sojuszu ze Związkiem Radzieckim. To była pierwsza koncepcja, która prowadziła do wzajemnego porozumienia, poznanowania i do niepodległości.

Druga to była teoria dwóch wrogów i wyglądała mniej więcej tak. Oni się, t. zn. Niemcy i Rosja pobiją, my sobie z boku przykucniemy, za-

czekamy aż się dobiją, wtedy wyjdziemy zza krzaków i ku-ku — Składkowski jest z powrotem, bo przecież nam powiedział „dowiedzenia, w Warszawie“ i urządzimy sobie od morza do morza, oczywiście dopóki się sąsiedzi z powrotem nie pobierają, a z doświadczenia wiemy, że np. Niemcy zbierają się w sobie dość szybko, jak na naszą wpatliwą przyjemność oglądania ich tutaj co 20 lat, nawet za szybko.

Sikorski ze swoją polityką sojuszu z Demokratiami Zachodu i ze Związkiem Radzieckim nie utrzymał się. Była ona personalnie związana z jego autorytetem. Jedną z różnic między Polską a Czechosłowacją, a nie raz Towarzysze o tym mówią — polega na tym, że gdy Benes pertraktował w Moskwie, to Sikorskięgo wzięli w trumnie z Gibraltaru do Londynu na pogrzeb.

Jeżeli u nas nawet Roman Dmowski, który czuł niebezpieczeństwo niemieckie — nim zneutralizowały to wycucie sympatie ideologiczne, protestował przeciw międzynarodowemu planom kapitalizmu, w których i sanacja brała swój udział wspólnej z Niemcami wyprawy interwencyjnej na Związek Radziecki — protestował w roku 1939, to znaczy Towarzysze, że coś na rzeczy było. Dmowski to robił nie z miłości do Związku Radzieckiego tylko udowodniał, że można razem z Niemcami iść na Rosję, ale potem jak Niemcy zwyciężą, to się skończy nasza niepodległość.

W ogniu wojennych doświadczeń przysły wszelkie montowane teorie. W zetknięciu z historycznym momentem starcia faszystw z demokracją stanęliśmy wobec konieczności jasnego wybrania wrogów i przyjaciół.

Jednomyślność zwycięża na Konferencji Pokojowej

PARYŻ, (PAP). — Komisja regulaminowa około godz. 2 w nocy z wtorku na środę przyjęła 15 głosami przeciwko 6 kompromisowy wniosek brytyjski w sprawie procedury głosowania.

W ten sposób wydaje się, że trwająca prawie bez przerwy od 24 godz. dyskusja nad tym punktem regulaminu ruszyła z martwego punktu. Poprawka brytyjska przewiduje, że zarówno zalecenia, które otrzymały większość 2/3 głosów, jak te, które przeszły zwykłą większością, mają być przekazane do rozpatrzenia

Wielkiej Czwórki. Czechosłowacja, Polska, Ukraina, i Białoruś zjednoczyły swe wysiłki w celu popierania wniosku o większość 2/3. Dominia brytyjskie do końca popierały większość zwykłą, Albania powstrzymała się od głosu. Po odrzuceniu wniosku nowozelandzkiego rozpoczęła się dyskusja nad wnioskiem brytyjskim, zmierzającym do kompromisu, proponującym, aby zarówno zalecenia przyjęte większością 2/3 głosów, jak zwykłą większością rozpatrzone zostały przez Wielką Czwórkę. Poprawka francuska do uzgodnienia stanowiska Wielkiej Brytanii i Żw. Radzieckiego została odrzucona.

Jugosławia zastrzegła, że nie będzie się uważała za związaną decyzjami, przyjętymi większością inną niż 2/3 głosów.

Z podobnymi zastrzeżeniami wystąpił Molotow na krótko po wznowieniu obrad na sesji wieczornej. Zaznaczył on, że wszystkie poprawki do decyzji rady ministrów spraw zagranicznych wymagają 2/3 głosów. Minister Molotow prosił delegatów o przyjęcie do wiadomości, że delegacja radziecka stoi na tym stanowisku, iż w żadnym razie nie może go zmienić. Za poprawką kompromisową brytyjską głosowała Australia,

Stany Zjednoczone, Belgia, Brazylia, Kanada, Chiny, Abisynia, Francja, Wielka Brytania, Grecja, Indie, Norwegia, Nowa Zelandia, Holandia i Związek Południowo-Amerykański, przeciwko poprawce głosowali ZSRR, Polska, Czechosłowacja, Ukraina i Białoruś. Poprawka jugosłowiańska do poprawki brytyjskiej będzie potraktowana przez komisję jako oddzielna rezolucja.

Wyszyński zaproponował, aby komisja wniosła do protokołu poprawkę jugosłowiańską, ponieważ formalnie trudno będzie włączyć do regulaminu. Delegat jugosłowiański zgodził się na te propozycje.

PARYŻ, (PAP). — Komisja regulaminowa Konferencji Pokojowej wznowiła obrady w środę o godz. 3 popoł. Pierwszym punktem porządku dziennego był wniosek jugosłowiański, który domaga się zastrzeżenia państwom sojuszniczym prawa przedkładania radzie ministrom spraw zagranicznych dezyderatów w sprawach granicznych z danym państwem sojuszniczym państw, byłych satelitów, niezależnie od ich przegłosowania w ten lub inny sposób przez plenium konferencji. Wniosek ten został przyjęty jednomyślnie. Następnie przystąpiono do sprawy głosowania w komisjach wewnętrznych konferencji. Projekt 4-ch ministrów przewiduje, że kwestie, co do których zapadnie w komisji decyzja większością 2/3 głosów, zostaną przedstawione konferencji jako zalecenia. W sprawach, co do których większości tej nie osiągnięto, pozostawionoby członkom komisji, popierającym dany wniosek, możliwość przedstawienia swego punktu widzenia konferencji, która miałaby się wypowiedzieć w danej sprawie. Przedstawiciel Australii Evatt proponuje poprawkę w tym sensie, aby komisje przedkładały konferencji w charakterze zaleceń również te sprawy, które wewnątrz komisji zostaną przegłosowane zwykłą większością. Prócz tego żąda on, aby każde mocarstwo lub grupa mocarstw miały prawo przedstawić konferencji swe

stanowisko i aby w każdym wypadku konferencja zadeklarowała swe zdanie. Po wymianie zdań z przewodniczącym Spaakiem Evatt przyznaje, że już projekt czterech ministrów uwzględnił prawa zarówno wielkich jak i małych państw i wobec tego po prawku swą wycofuje. Również przedstawiciel Holandii, który byłby raczej za przyjęciem zasady zwykłej większości, rezygnuje z wnoszenia poprawki, nie chcąc przyczynić się do opóźnienia konferencji. Przewodniczący Spaak stwierdza wobec tego, że regulamin, dotyczący głosowania w komisjach, został przyjęty jednomyślnie. Minister spraw zagranicznych USA Byrnes wyraził zadowolenie z powodu wycofania poprawek australijskich i holenderskich. Również radziecki minister spraw zagranicznych Molotow z satysfakcją podkreśla ogólną jednomyślność w sprawie głosowania w komisjach.

W sprawie art. 7 regulaminu o przewodniczących komisji Byrnes zgłosił uzupełnienia, aby żaden z delegatów, reprezentowanych w radzie ministrów spraw zagranicznych, nie mógł być przewodniczącym i prócz tego, aby przewodniczący jednej komisji nie mógł jednocześnie i przewodniczyć drugiej w ten sposób, by żaden naród nie mógł wysunąć kandydatury więcej niż jednego przewodniczącego. Przedstawiciel Chin, stwierdzając, że są tu one w odmienną sytuację, gdyż, jakkolwiek należało do rady ministrów, nieprzygotowały traktatów, popiera projekt Byrnese i zrzeka się przewodnictwa Chin w komisjach. Propozycja Byrnese przyjęto następnie jednomyślnie. Skolej jednomyślnie przyjęto propozycję Byrnese z uzupełnieniami Wyszyńskiego i Machneja w sprawie zaproszenia byłych państw nieprzyjacielskich na plenum konfe-

rencji 10 bm., z tym, że państwa te mogą być wzywane następnie w razie potrzeby przez poszczególne komisje. Delegat jugosłowiański domaga się zaproszenia Albanii na posiedzenie plenarne, na które dopuszczona będą Włochy. Delegat brytyjski Machnejl zwraca uwagę, że o tego rodzaju zaproszeniach może decydować jedynie konferencja, nie zaś komisja regulaminowa. Wówczas delegat jugosłowiański wycofuje swe żądanie. Następnie komisja przystąpiła do omawiania sprawy protokołowania obrad i różnych innych szczegółów technicznych. Delegat radziecki Wyszyński proponował, by w razie ewentualnych luk w regulaminie konferencja stosowała poszczególne przepisy regulaminu ONZ. Środowe obrady komisji regulaminowej nacechowane były pojednawczością ze strony wszystkich delegatów.

Persia protestuje

MOSKWA (PAP), Agencja Tass donosi z Teheranu o protestach wszystkich tamtejszych gazet przeciwko wysłaniu przez Anglię wojsk hinduskich do portu Basra w Iraku w pobliżu granicy irańskiej. Pisma teherańskie wskazują, że postępowanie Anglii zagraża suwerenności Iranu i sprzeczne jest ze statutem ONZ. Dopatrują się one w postępowaniu Anglii reakcją na powstanie w Iranie rządu koalicyjnego, z którego Anglicy są mocno niezadowoleni, oraz chęci podburzenia elementów reakcyjnych w Iranie do wystąpienia przeciwko demokracji irańskiej.

W Londynie strajkują

LONDYN, (PAP). — W 11 godzinach w Londynie rozpoczął się w środę strajk o podwyżkę płac. Objął on 3 tysiące robotników, pracujących na trzy zmiany.

WŁAŚCIWE DROGI P. P. S.

(Dokończenie ze strony 1-ej)

Działanie antyjednolitoirontowe byłoby hołdowniem zgnębnej teorii dwóch wrogów, podczas, gdy w mówimy jasno, tak jak mówił Barlicki na kongresie w Radomiu w r. 1937: „nie ma wroga na lewicy! — jest przyjaciel, z którym trzeba maszerować razem, z którym trze-

ba uzgadniać solidarne działanie”. Tow. Osóbka-Morawski nazywa to jeszcze inaczej, nazywa małżeństwem, nierozdzielalnym małżeństwem z uczucia czy rozsądku nierozdzielalnym, bo przecież mieszkanie jest wspólne.

Hłond dałby rozwód

My dobrze wiemy, że jak kościół nie daje rozwodu, to na ten rozwód kardynał Hłond na przykład pozwoliłby momentalnie. Ale w takim razie, proszę towarzyszy, trzeba także pamiętać o tym, jak ruch chrześc. społeczny, gdy był sam na sam z socjalistami, to wypędzał go po faszystowsku od rządu krajem armatami, tak jak to było w czerwonym Wiedniu, burzonym

przez faszystowski zamach „chrześcijańsko-społecznych”, a potem oddany Hitlerowi.

A więc małżeństwo z rozsądku, jeżeli nie zawsze jednakowo płoną uczucia.

W dawnym prawie kościelnym żona przyrzekała mężowi posłuszeństwo. My chcemy być innym nowoczesnym małżeństwem równo-prawnych partnerów.

Równorzędność partii

Proszę Towarzyszy! W małżeństwie są sprzeczki, są czasem dwa zdania, nie to jest ważne, że są dwa zdania — nim się uzgodnią, ważne jest, że tak jak małżeństwo jest podstawowa komórka społeczeństwa, tak i jednolity front jest dziś niezbędnym podstawowym instrumentem współzrządzenia państwem, zasadniczym instrumentem walki klas robotniczej, gwarantem zwycię-

stwa w tej walce i powiem więcej, z całym poczuciem odpowiedzialności, jednym z elementów utrwalenia Niepodległości.

Jednolity front oparty, rzecz prosta, o równorzędność obu partii, o możliwość wszczęcia samodzielnego wkładu we wspólną sprawę. Siła partii to nie tylko ilość członków, czy sympatyków, ale linia i dyscyplina. Bądźcie szczerymi jednolito-

ironowcami, nie pozwólcie partii rozsadzać obcymi antyjednolitoironowymi wpływami. Mocno stojcie na gruncie uchwał władz partyjnych, nie dajcie się powodować podszeptom, niech nikt nie zerka na manowce i głępe żułki arcyświeższczyzny, bo łatwo tam partię wepchnąć, ale trudno potem wyciągnąć i na nowo budować. Niech każdy ma pełne prawo żądania poszanowania swojej partii właśnie dlatego, że jest jednolitoironowa, że jest rewolucyjną, że szczerze głosi zasadę sojuszu ze Związkiem Radzieckim, a wówczas Towarzysze, jesteście partią niezależną i jesteście partią równorzędną i mamy wszelkie prawo polityczne i moralne walczyć o tę równorzędność.

Konsolidacja wewnętrzna

Podjęta została w imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej, przez tow. Osóbka-Morawskiego wielka akcja konsolidacji społeczeństwa. Jest nam potrzebny spokój wewnętrzny. Jest potrzebna szeroka koalicja demokratycznych stronnictw, gwarantujących sobie wzajemnie współdziałanie w rządzeniu i wykluczający wzajemnie wszelkie dążenia do monopartyjności.

Podjęta zostanie jeszcze raz próba zapewnienia Polsce spokoju drogą porozumienia stronnictw. To porozumienie może sprawić, że prze-

stanimy być obiektem gierki międzynarodowych, na których wydziliśmy tak jak dotychczas. Konsolidacja społeczeństwa to jest pierwszy warunek odbudowy kraju, pierwszy warunek budowania i rozszerzenia zakresu demokracji. Wyróżniając się od faszystowskich ognisk niepokojów, zaprzestanie spekulacji nieswoimi głosami i procentami, kalkulowanymi na podstawie domarnej, przesadzonej konkluzurze, to są wstępne warunki porozumienia.

W porozumieniu tym jest wielka szansa dla Polski, do jej spokojnego rozwoju, wielka szansa odbudowy z ruin i wspólnej budowy państwowości.

W wiecznych podejrzeniach, że ktoś ma tendencje monopartyjne, tkwi i ja to widzę jeszcze z przed wojny, bo wtedy ludowcy byli także PPS-u, tak jak dziś boja się PPR-u, tkwi także zawiadziona nadzieja na własną monopartyjność. Tego trzeba się wyrzec. W głębokiej trosce o dobro Polski, o jej spokojny rozwój, o trwałe zabezpieczenie niepodległości, wysuwając platformę pokoju wewnętrznego i porozumienia wszystkich uważających się za demokratów i działających jak demokraci, wierzymy, że działamy zgodnie z interesem narodu i dla jego przyszłości. Nie przyjęcie tej platformy koalicyjnej, zwiększy koszty jakie płacimy, idąc jedyną słuszną drogą, nie oddając Polski na teren międzynarodowych rozgrywek.

Nasz wódz — partia

Dziś na naszym pierwszym zebraniu, na zebraniu przedstawicieli bohaterckiego ludu Warszawy, mówiąc o tych momentach z naszej sytuacji politycznej, chce podkreślić jedno: Budujcie mocną Partię! Jak silną będzie nasza Partia swoim programem, swoją jednolitością, swą linią, swoją dyscypliną, tak silna będzie Polska niepodległa i polski rewolucyjny socjalizm! Z walk na tej polskiej ziemi, z walki klasy robotniczej, z ofiar tej bojownicy, z dążeń polskiego ludu wyrosła nasza Partia. Wodzem jest dla nas nasz program ideowy, nasza ideologia, przywódczynią jest Polska Partia Socjalistyczna!

Tropami Mussoliniego

RZYM, (PAP). — Antonio Parozzi, członek bandy, która wykradła zwłoki Mussoliniego, został niedawno aresztowany przez policję mediolańską. Parozzi zeznał, że zwłoki Mussoliniego zostały ukryte na wyspie Briego na jeziorze Lugano

w Szwajcarii. Włoskie władze policyjne zamierzają uzgodnić natychmiast o oświadczenie z władzami szwajcarskimi.

RZYM, (PAP). — Z Mediolanu donoszą, że policja aresztowała jeszcze jednego faszystę, zamieszanego

w sprawę kradzieży zwłok Mussoliniego. Szczegółów narazie brak. Podobno odnaleziono buty i część odzieży Mussoliniego, w których został on pochowany. Według oświadczenia jednego ze sprawców kradzieży zwłok zostały one przewiezione do Szwajcarii i mają jakoby znajdować się na wyspie na jednym z jezior szwajcarskich. Antonio Parozzi, jeden z oskarżonych jest ciężko chory. Lekarze stwierdzają zakażenie krwi, którego się nabawił, dotykając gołymi rękami rozkładających się zwłok.

Obiektywny sąd syna prez. Roosevelta

Młodszy syn prezydenta Roosevelta, James Roosevelt, biorący czynny udział w życiu politycznym Stanów Zjednoczonych oświadczył przez radio: „Rosja od czasów carskich obawia się napaści i dominacji zachodu, opierając się na podstawach historycznych, jeśli przypomnieć tylko napaści Szwedów, Napoleona, Hitlera.

Po raz pierwszy w dziejach, naród rosyjski zerwał z niewolą i w ciągu ostatnich 20 lat osiągnął olbrzymie postępy w przemyśle, rolnictwie, i w walce z analfabetyzmem. Ta obawa przed agresją wciąż istnieje, a jedynie naród radziecki czuje się te-

raz dość silny, aby się jej przeciwstawić. Związek Radziecki chce mieć przyjazne rządy w krajach granicznych, aby odegrały rolę buforów w razie obcej agresji. Radzę abyśmy zwrócili wzrok ku naszej własnej historii. Z obawy przed napaścią ze strony Europy przyjęliśmy doktrynę Monroe, mocą której zgodziliśmy się na istnienie na naszej półkuli tylko rządów przyjaznych nam. Doktryna Monroe oparta o nasze bagnety była „żelazną kurtyną” zaniem Churchill wymyślił to pojęcie. Poszliśmy nawet tak daleko, że wysyłałiśmy wiadomości naszym marynarzy do Ameryki środkowej, co nie przyczyniło się do wzrostu zaufania państw Ameryki łacińskiej. Cele rządu radzieckiego są celami opartymi na normalnych ambicjach narodu, rosnącej w jedności i sile. Nie ma żadnych dowodów aby ambicje jego przekraczały stare zasady samoobrony”

Walki na Jawie

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że bombowce holenderskie zrzuciły bomby na koncentrację wojsk indonezyjskich.

Nowy rząd turecki

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że w skład nowego rządu tureckiego, utworzonego przez

Redżep Pekera weszło 15 ministrów, z których 4 należało do poprzedniego rządu, w tym Garadżoglu, a 10 nowych. Wszyscy należą do partii republikańsko-ludowej, Hassan Saka zatrzymuje tekę ministra spraw zagranicznych, co wskazuje, że polityka zagraniczna Turcji nie ulegnie zmianie. Nowy premier przedstawi program rządu zgromadzeniu narodowemu w poniedziałek i zażąda votum zaufania. Jednym z głównych zadań rządu ma być rozwój gospodarczy kraju.

Bevin jedzie do Paryżu

LONDYN, (PAP). — W środę po południu w tutejszych kołach politycznych rozeszła się wiadomość, że minister spraw zagranicznych Bevin uda się w piątek do Paryża celem objęcia kierownictwa delegacji brytyjskiej na konferencji pokojowej. Minister Bevin wziął już udział w posiedzeniu gabinetu brytyjskiego.

Edward Osóbka-Morawski

Kamień węgielny jedności Narodu

Mówiąc o jedności narodu, nie myślę o jedności abstrakcyjnej, absolutnej, ale mam na myśli szerokie warstwy chłopów, robotników, pracowników umysłowych, rzemieślników, kupców itp.

Fundamentem jedności narodu jest jedność w klasie robotniczej i sojuszu robotniczo-chłopski.

Klasa robotnicza i chłopci to olbrzymia większość narodu polskiego. Oczywiście byłoby absurdem mówić i myśleć o jedności narodu, gdyby nie było najpierw jedności w klasie robotniczej, gdzie o tę jedność jest najłatwiej, gdyż nie ma tam rozbieżności interesów, które w rezultacie są rzeczą najważniejszą.

Rozłam w polskiej klasie robotniczej na PPS i SDKPiL dokonał się w okresie pierwszej niewoli, głównie na tle różnych poglądów na zagadnienie niepodległości, który to rozdział w okresie pierwszej niepodległości był skrzętnie pielęgnowany przez elementy pilsudczykowski, które zagnieździły się nie tylko w górach PPS ale i w KPP.

Rozbicie w klasie robotniczej było potrzebne pilsudczyźnie i reakcji, aby wyrwać ster rządów robotnikom i chłopom, co zresztą udało im się na nieszczęście Polski.

Ale obecnie w obydwoj partiach robotniczych jest jednaki punkt widzenia na zagadnienie niepodległości, a poza tym mamy wspólną lekcję historii z okresu pierwszej niepodległości, więc winniśmy łatwiej zrozumieć potrzebę, a — konieczność tej jedności.

Oczywiście pozostały jeszcze tu i ówdzie stare pretensje, nieufności, tradycje, inne metody pracy itp., które utrudniają harmonijną współpracę, ale waga zagadnienia powinna przycisnąć wszelkie tego rodzaju różnice, aby osiągnąć cel główny — jedność klasy robotniczej.

Sądę, że do największych trudności należy to, że jedni za dużo operują hasłem przodującej partii, a drudzy za dużo powołują się na stare zasługi i tradycje.

Jednolity front nie polega też na tym, aby jedni rządili, a drudzy się podporządkowywali, aby jedni

stawiali warunki, a drudzy kiwali potulnie głowami, ale, aby obydwie partie starały się uzgodnić stanowiska w imię interesu całości i aby wspólnie brały odpowiedzialność za całość naszego życia.

Każda z obydwu partij robotniczych ma swoje wartości i swoją

bazę członkowską i tylko równorzędne traktowanie się nawzajem wnieść harmonię i jedność oraz całość swego dorobku dla wspólnej sprawy.

Kto inaczej jednolity front rozumie, ten nie jest dobrym jednolito-frontowcem.

Ale sama klasa robotnicza nie wystarczy. Potrzebny nam jest ścisły i serdeczny sojusz robotniczo-chłopski.

Trudności pewne obecnie polegają na tym, że ruch ludowy przechodzi jeszcze w dalszym ciągu kryzys, zbytne rozbieżności i zwalczanie się

nawzajem, co go niesłychanie osłabia i przynosi całemu obozowi demokracji osłabienie i szkody.

Gdyby PSL nie miało kierownictwa, które nie chce sojuszu robotniczo-chłopskiego i masy elementów reakcyjnych, antyludowych, gdyby nie uprawiało opozycji — nie było by może problemu.

Obecnie możemy i powinniśmy mieć ścisłą współpracę ze Stronictwem Ludowym oraz z następującymi grupami ludowymi: PSL — „Nowe Wyzwolenie“ i PSL — „Jedność Ludowa“. Niezależnie od tego należy dążyć do wciągnięcia do współpracy dalszych pozytywnych grup z PSL.

Jeśli chcemy zbudować jedność narodu w Polsce — jej fundament — jednolity front klasy robotniczej i sojuszu robotniczo-chłopski muszą być kamieniem węgielnym ogólnej jedności.

Iran przed wyborami

Cudzoziemcy zbroją perskich koczowników

MOSKWA, (PAP). — W artykule „Prawdy“, poświęconym obecnej sytuacji politycznej w Iranie, czytamy m. in.: „Od chwili zamknięcia medżlisu 14-ej kadencji, minęło już ponad 4 miesiące. I chociaż nowe wybory nie zostały jeszcze ogłoszone, to zaczęły się przygotowania do wyborów. Znajduję to swe odzwierciedlenie w wewnętrznym życiu politycznym państwa, działalności rządu irańskiego z Ghavam Es Sultaneh na czele oraz w aktywności wszelkiego rodzaju partii i ugrupowań politycznych. „Prawda“ kreśli następnie obraz życia politycznego Iranu w ostatnich latach oraz wypadki, które doprowadziły do powstania rządu Ghavam Es Sultaneh. „Rząd Ghavam Es Sultaneh — píše „Prawda“ — poczynił kroki dla realizacji szeregu postępowych reform, znajdujących poparcie w irańskiej opinii publicznej. Jednym z najważniejszych zagadnień wewnętrznych, których rozstrzygnięciem zajął się rząd Ghavam Es Sultaneh, jest zagadnienie azerbejdżańskie. Porozumienie osiągnięte w maju r.b. między rządem Iranu i przedstawicielami ludności największej dzielnicy kraju irańskiego Azerbejdżanu, przewiduje zaspokojenie szeregu narodowych aspiracji. „Prawda“ przedstawia dalej szereg innych postępowych posunięć rządu Ghavam Es Sultaneh, zaznaczając jednak, że „nie można powiedzieć, iż wszystkie zarządzenia, ogłoszone przez rząd, są zdecydowane i konsekwentnie wprowadzone w życie. Postępowe reformy, projektowane przez rząd, cieszą się całkowitym poparciem demokratycznych organizacji Iranu. Z drugiej jednak strony czynnik reakcyjny przy parciu zagranicy hamują realizację postępowych poczynań rządu i usiłują przy pomocy różnych pro-

kacji skomplikować sytuację wewnętrzną w państwie. „Prawda“ przytacza m. in. informacje gazety teherańskiej „Rachbar“ o uzbrojeniu przez agentów cudzoziemskich 5 tys. koczowników dla walki z czynnikami demokratycznymi. „Obecnie sytuacja polityczna w Iranie — czytamy dalej w „Prawdzie“ — charakteryzuje wzrost aktywności partii politycznych. Najważniejszymi masowymi postępowymi partiami Iranu są partie: ludowa i azerbejdżańska partia demokratyczna. Partie te opierają się w swej działalności o szerokie warstwy rolników, chłopów i inteligencji. Walczą one o niezależność polityczną Iranu i o reformy demokratyczne w państwie. Przed niedawnym czasem ogłosiła prasa irańska wiadomość o stworzeniu przedwyborczego bloku partii ludowej i partii „Iranu“. Pod koniec maja powstała nowa „Demokratyczna Partia Iranu“, na której czele stoi premier Ghavam Es Sultaneh. Czy te podstawowe partie polityczne Iranu znajdują wspólny język i połączą postępowe siły kraju w celu wybrania odpowiedniego składu organu ustawodawczego Iranu, pokaże najbliż-

sza przyszłość. Wybory do Medżlisu irańskiego będą sprawdzianem linii politycznej podstawowych partii irańskich i ich zdecydowania prowadzenia państwa po drodze dojrzałych do realizacji reform demokratycznych.

Włochy chcą bezpośrednio rokować z Jugosławią

RZYM (PAP). Radio rzymskie komunikuje, że włoski minister finansów oświadczył na radzie ministrów, iż sprawa Triestu mogłaby być lepiej załatwiona na podstawie bezpośrednich rokowań pomiędzy Włochami i Jugosławią na platformie, by oba państwa zgodziły się do przeczekania aż nastąpi uspokojenie umysłów w Krainie Julijskiej. Radio rzymskie podaje również do wiadomości, że narodowy komitet do wyzwolenia Krainy Julijskiej po-

informował Konferencję Pokojową w Paryżu, rządy państw sojuszników oraz Papieża, że decyzja Wielkiej Czwórki nie zadowoli ludności w Krainie Julijskiej. Komitet domaga się, aby sprawa ta została wyłączona z traktatu pokojowego do czasu uspokojenia umysłów po obu stronach, oraz aby do czasu bezpośredniego porozumienia się między Włochami i Jugosławią straża okupowaną przez Jugosławię, zajęta została przez wojska neutralne.

Przeciw atmosferze nieufności wystąpił delegat Polski w Paryżu

MOSKWA, (PAP). — Specjalny korespondent Tass, charakteryzując na łamach „Izwestii“ dalszy przebieg dyskusji w komisji regulaminowej, píše m. in.: „Delegat Wielkiej Brytanii Mac Neil bronił poprawki

brytyjskiej, przewidującej w zamaskowanej formie głosowanie przez zwykłą większość. Mac Neil usiłował zaprzeczyć istnieniu bloku anglo-amerykańskiego. Poparł go występujący w imieniu Indii wysoki komisarz w Londynie Runganadan, który, jak mówią, otrzymał tytuł „sir“ za specjalne zasługi, które okazał Anglii w sprawach indyjskich. Runganadan wziął na siebie zadanie udowodnienia, że delegacja brytyjska ma zamiar na konferencji reprezentować własne stanowisko, niezależnie od pozycji Anglii. Zakomunikował on, że popiera poprawkę holenderską o głosowaniu zwykłą większością, lecz od razu potem dodał, że w razie odrzucenia tej poprawki głosować będzie za poprawką angielską. Korespondent Tassa streszcza następnie przemówienie delegata Polski Winiewicz w sposób następujący: „Delegat Polski Winiewicz przytoczył w swoim przemówieniu uzasadnione argumenty w obronie przyjmowania uchwał większością 2/3 głosów. Wskazał on, że taki precedens został wprowadzony nie tylko podczas konferencji w San Francisco.

Większość 2/3 głosów przewidywana była również w szeregu wypadków dla przyjmowania uchwał jeszcze w Lidze Narodów. Uchwały konferencji panamerykańskiej w Limie ustalały, że dla zmiany artykułów statutu wymagana jest większość 2/3 głosów. Zasadę przyjmowania uchwał większością 2/3 głosów przewiduje również statut Międzynarodowego Biura Pracy. Wydaje mi się — powiedział delegat polski, że nie możemy tu mówić o prawie międzynarodowym, jeśli będziemy negować te precedensy, które miały miejsce w przeszłości. Delegacja polska nie może zgodzić się z wnioskiem angielskim dlatego, że jest on tak skomplikowany, iż musiałoby się prowadzić specjalną buchalterię podczas głosowania na konferencji. Nie przyniosłoby to pożytku radzie ministrów spraw zagranicznych, a raczej dalo byby wyniki wbrew odwrotność. Delegacja polska wypowiada się za wnioskiem rady ministrów spraw zagranicznych wraz z uzupełnieniem wprowadzonym przez delegację radziecką. Podczas wojny — zakończył swe przemówienie przedstawiciel Polski — byliśmy wszyscy towarzyszami broni. Obecnie istnieje tendencja naruszenia naszej wspólnej przyjaźni. Niesposób pracować w atmosferze nieufności, która, jak możemy to i musimy stwierdzić, istnieje w stosunku do Europy Wschodniej. Delegat polski zwrócił się do uczestników konferencji z wezwaniem do pracy w atmosferze powszechnego zaufania dla zapewnienia sukcesów konferencji“.

Wrzask kapitalistów angielskich przeciw nacjonalizacji

G. (SAP). — Za przykładem przemysłu stalowego do walki z rządową koncepcją progresywnego upaństwowienia gospodarki narodowej wystąpił również prywatny przemysł elektryczny. Dla wywołania korzystnych dla siebie nastrojów w szerokiej opinii społeczeństwa angielskiego sfery kierownicze potężnej gałęzi przemysłu zamierzają ogłosić w najkrótszym czasie swój własny plan gospodarczy o znaczeniu przede wszystkim propagandowym! Forsując koncepcje „innej aniżeli upaństwowienie drogi“, właściciele elektrowni obiecują konsumentom złote góry.

Twierdzą oni, że przeprowadza prąd w najdalsze zakątki kraju i obniża wydatnie jego cenę.

Kapitałiści rzucają szereg inwektyw na rząd Partii Pracy a wtórnice im prasa konserwatywna.

Ciekawe, że do tej pory siedzieli cichutko i lupili skórę z konsumentów elektryczności. Obecnie, gdy grozi im widmo nacjonalizacji zaczynają być dobronizkami.

W dalszej dyskusji rzecznicy kapitalistów prywatnych „ostrzegają przed upaństwowieniem i przepowiadają“, że w wypadku zwycięstwa

programu rządowego, konsument nie tylko straci prawo wyboru między np. elektrycznością a gazem, ale co najważniejsze, poniesie wszelkie konsekwencje niewątpliwie ich zdaniem, zwyczajki cen.

Jest rzeczą nader wątpliwą, aby tego rodzaju argumentacje naprawdę trafiły do przekonania szerszym masom brytytyczków, względnie spotkały się z ich uznaniem.

Koła zaś rządowe całą tę akcję — uczyniły zresztą to samo po ogłoszeniu 7 i 2-letniego planu przemysłu stalowego — po prostu zignorowały. Rząd Partii Pracy zamierza konsekwentnie realizować swój program nacjonalizacji kluczowych gałęzi przemysłu i nie cofnie się przed propagandą kół kapitalistycznych i konserwatywnych.

Gromyko krytykuje postawę Stanów Zjednoczonych

NOWY JORK (PAP). Komitet Nr 2 komisji do spraw energii atomowej odłożył sformułowanie zasad kontroli nad fabrykacją broni atomowej do czasu otrzymania sprawozdania komisji naukowej i technicznej. Ta ostatnia komisja odbyła 3 posiedzenia, gdy w ubiegłą środę powierzono jej sporządzenie sprawozdania. Delegat radziecki Gromyko skrytykował stanowisko Stanów Zjednoczonych w sprawie kontroli broni atomowej, ponieważ dotyczy ono, jego zdaniem, tylko przyszłości, nie zaś chwili obecnej. Stany Zjednoczone, mówił delegat ZSRR, zdają się uważać sytuację o-

beczną za zupełnie normalną, nie przewidując żadnego porozumienia, żadnej konwencji i żadnej gwarancji przeciwko fabrykowaniu i używaniu broni atomowej. Trudno zrozumieć, jak można żądać od innych państw, by ślepo wierzyły w dobre intencje Stanów Zjednoczonych i zgodziły się na propozycje amerykańskie w dziedzinie broni atomowej, a jednocześnie podejrzewać ich intencje. Delegat ZSRR nie pojmuje, jak można jednocześnie stać na stanowisku kontroli energii atomowej i odmawiać podpisania umowy międzynarodowej, zabraniającej produkcji i używania broni atomowej.

AKCJA PREMIOWA

„KURIER POPULARNY“

DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

KUPON NR 5

Zaufanie społeczeństwa do gospodarki państwowej ma wielkie znaczenie

Polityka karteli prowadzona przez Lewiatan, mająca pełne poparcie w ośrodkach władzy sanacyjnej prowadziła niejednokrotnie do zamykania fabryk, wyrzucania na bruk tysięcy rzesz pracowników oraz śrubowania cen na artykuły przemysłowe. Związki zawodowe musiały prowadzić uporczywą walkę strajkową, nie tylko o poprawę bytu, lecz również przeciw zamykaniu warsztatów pracy. Jeżeli pracodawcom udawało się nieraz łamać strajki, wynikało to z braku solidarności wśród pracowników podzielonych na związki klasowe, chadecckie i enperowskie oraz systemu policyjnego, łamiącego przy pomocy granatowych żołdaków, walkę o byt. Systematyczne łamanie zdobyczy społecznych, umieszczanie na czarnej liście mężów zaufania i delegatów, marne zapomogi dla rzesz bezrobotnych, to był istotny obraz warunków, w jakich znajdowali się robotnicy w zakładach przemysłowych. Pracownik nie tylko posiada pełną obronę swych interesów ze strony związków zawodowych posiada poparcie czynnika państwowego, a ponadto może objąć najwyższe funkcje, jeżeli ma odpowiednie kwalifikacje, ba, jest poszukiwany, wychowywany i kształcony na odpowiedzialne stanowisko. Istnieje specjalny departament kadr, mający na celu podciąganie pracowników pod względem fachowym, ideowym i etycznym, ażeby w państwowym przedsiębiorstwie mogli sumiennie spełniać swe obowiązki. Jakże to dalekie od tych czasów, kiedy robotnik mógł awansować najwyżej na majstra o ile stał wiernie na żołdzie kapitalisty lub liźniństwem mógł osiągnąć lepsze stanowisko.

Jakkolwiek wśród kierownictwa w przemyśle są duże niedociągnięcia a niejednokrotnie wpełchali się na stanowiska różni kombinatory, to będzie rzeczą rad zakładowych i czynnika kontroli społecznej wyeliminowanie i to najrychlejsze tych społecznych przestępców, ażeby ludzie uczciwi z odpowiednimi zdolnościami z pośród pracowników umysłowych i fizycznych mogli prowadzić nasze zakłady przemysłowe zgodnie z interesami państwa i społeczeństwa.

Ale największe zdobycze społeczne, najlepsze chęci robotników do zwiększenia produkcji nie pomogą, jeżeli sama polityka gospodarcza nie będzie stała na odpowiednim poziomie.

Z pobytu Saillant'a w Warszawie

WARSZAWA (PAP). W godzinach popołudniowych p. Saillant udał się samochodem wraz z członkami prezydium KCZZ na zwiedzanie Warszawy. „Trudno znaleźć na całym świecie tyle cierpienia, ile widzi się w Warszawie” — powiedział p. Saillant; a widok ruin Warszawy. W godzinach wieczornych w hotelu Polonia komisja centralna związków zawodowych wydała na честь gości uroczysty obiad, w którym wzięli udział: minister pracy i opieki społecznej ob. Kuryłowicz, minister żegluga i handlu zagranicznego ob. Jedrychowski, minister Olszewski, przedstawiciel polskiego Ruchu Oporu gen. Witold, prezes CUP ob. Bobrowski, przedstawiciele ambasady francuskiej, członkowie prezydium KCZZ z przewodniczącym

Skoro na miejsce czynnika kapitalistycznego i prywatnego obejmuje przemysł kluczowy i średni, Państwo we władanie, to musi prowadzić wybitnie ostrożną działalność na polu gospodarczym, gdyż natrafiać będzie na opory nie tylko ze strony spekulatorów własnych, ale także i zagranicznych. Będąc jedynym faktycznym regulatorem cen rynkowych musi pamiętać również o sektorze rolniczym, aprowizacyjnym, mającym decydujące znaczenie w zakresie polityki płac, konsumowania przez wieś artykułów przemysłowych oraz eksporcje w stanie surowym i przerobionym do innych krajów.

Pamiętamy doskonale politykę nożyc, czyli rozpiętości cen między towarami przemysłowymi a rolniczymi oraz konsekwencje, jakie z tego wynikały. Wówczas metr żyta kosztował 10—12 zł., a metr nawozów sztucznych 18 zł. Następnym tego była ekstenzywna gospodarka rolna i zupełne zubożenie wsi oraz spadek dochodów państwowych. Jeżeli obecnie ministerstwo wycenia nawozy sztuczne na 650 zł. za metr, a ceny artykułów przemysłowych mają tendencje

zwykłą przy równoczesnym i to słusznym spadku towarów wiejskich, to może wprowadzić poważne załamania właściwej polityki gospodarczej.

Rozumiemy doskonale, iż istnieją poważne trudności dla przemysłu o zniszczonym sprzęcie maszynowym, zrujnowanych warsztatach, o potrzebie remontu i inwestycji, ale tutaj musimy zastosować raczej odbudowę dłuższofalową i przy pomocy pożyczek zagranicznych, aniżeli perturbacje gospodarcze i społeczne. Klimat spokoju wewnętrznego w tych warunkach posiada kolosalne znaczenie, gdyż od naszej umiejętności w zakresie normalizacji cen rynkowych i polityki

płac, zależeć będzie zaufanie społeczeństwa i nabranie przeświadczenia, iż gospodarka uspołeczniona względnie upaństwowiona jest lepszą i sprawiedliwszą formą od kapitalistycznej i prywatnej. Społeczeństwo w okresie okupacji tyle przeszło, iż po dokonaniu niemal rewolucyjnych przemian gospodarczych, musi nawiązać się nie zaufania między czynnikami rządzącym i rządonym. Wybitnie z tych trudności i powiązanie wszystkich ogniw naszej gospodarki, pozwoli nam ugruntować naszą przyszłość oraz utrwalić politykę społeczną na podstawach demokratycznych.

Albin Różycki-Kępa

W paru słowach

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi, że po naradach, trwających od 4 dni, Redzep Peker uformował nowy rząd turecki, który został zatwierdzony przez prezydenta İsmeta İnönü.

LONDYN (PAP). — W środę rano brytyjski minister spraw zagranicznych Bevin po 10-dniowej chorobie przyszedł do ministerstwa spraw zagranicznych. Bevin był obecny na posiedzeniu rządu, na którym rozpatrywano sprawę Palestyny. Minister Bevin ma nadzieję udać się do Paryża na Konferencję Pokojową.

PARYŻ (PAP). — Agencja „France Presse” donosi z Palermo, że po 2-ech dniach, policja wreszcie opanowała w pewnym stopniu sytuację w okolicy Caccamo na Sycylii, gdzie doszło do prawdziwej bitwy między żandarmami i wieśniakami, odmawiającymi dostaw zboża. Dodał policja aresztowała 63 osoby.

Pierwszy raz w Norymberdze

NORYMBERGA (PAP). — Na śródownym posiedzeniu Trybunału w Norymberdze generał broni SS Guenther Reinecke przyznał, że był popelnian w niemieckich obozach koncentracyjnych straszliwe okrucieństwa. Zeznanie to stoi w ja-

skrawej sprzeczności z zeznaniami innych świadków, starających się uwolnić oddziały SS od odpowiedzialności za okrucieństwa obozów koncentracyjnych. Skądinąd jednak gen. Reinecke usiłuje przedstawić w dobrym świetle legalne metody SS,

twierdząc, że napotykały one na sabotaż ze strony krańcowych elementów, posiadających wpływ na Himmlera, Reinecke wymienił Oswald Pohl, szefa głównego urzędu administracji SS, jako tego, który stał na czele „kryminalnej kliki”, współpracującej z komendantami obozów. Gdy Reinecke oświadczył, że komisja śledcza rozpoczęła swą działalność pod koniec roku 1943, przewodniczący Trybunału zapytał, czy zdaje on sobie sprawę, że z pośród 136 tysięcy osób zesłanych do obozów koncentracyjnych, 70 tysięcy zginęło do grudnia 1942 r. Reinecke oświadczył, że o tym nie wiedział. Jak działał system prawny SS, oświadczył to dokument niemiecki z września 1939 roku, przedstawiony przez prokuratora brytyjskiego Jonesa. Dokument ten zawiera oświadczenie sędziego sądu wojskowego, który wyjaśnił, dowódcy Wehrmachtu, że 2 członków SS, którzy zostali skazani na 3 lata więzienia za zamordowanie 50 Żydów, uzyskało amnestię ze względu na „okoliczności łagodzące”. Owe „okoliczności łagodzące” polegały na tym, że oskarżeni „zostali zirytowani” przez Żydów, zatrudnionych przy naprawie mostu. Sędzia sądu wojskowego tłumaczył jednego z oskarżonych, że postąpił z „młodzieńczą popędliwością”.

Powrót polskiej delegacji naukowej

WARSZAWA (PAP). Do Warszawy powróciła polska delegacja naukowa, która brała udział w obradach międzynarodowej konferencji, poświęconej sprawom żywienia. Delegacja polska, w skład której wchodziła: doc. dr Al. Szczygiel, dr Emil Paluch i dr Eugeniusz Pijanowski — brała czynny udział w pracach tej konferencji. Naukowcy polscy mieli możliwość zapoznać się z postępami wiedzy w zakresie żywienia ludzi i zwierząt przede wszystkim na terenie Anglii i Szkocji. Delegaci innych krajów w wyczerpujących referatach zapoznali uczestników konferencji z innowacjami w tej dziedzinie, stosowanymi w innych krajach. Uczestnicy konferen-

cji zwiedzili instytucje, zajmujące się zagadnieniem żywienia i żywności, zarówno w samym Londynie, jak również w Cambridge, Oxfordzie, Edynburgu i innych. Lekarzy polscy, którzy brali udział w kon-

ferencji, wygłoszą szereg wykładów, podczas których podzielią się spostrzeżeniami naukowymi, zebranymi z konferencji i z instytucji angielskich, zajmujących się sprawami żywienia i żywności.

Delegacja USRR do Prezydenta KRN

WARSZAWA (PAP). Delegacja rządowa USRR, opuszczając granice Polski, wystosowała do Prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesława Bieruta następujące pismo: „Do Prezydenta Krajowej Rady Narodowej Pana Bolesława Bieruta. Witce Szanowny Panie Prezydencie,

Opuszczając Ojczyznę Pana, uważamy za swój obowiązek wyrazić Panu osobiście nasz głęboki szacunek i wdzięczność za serdeczność i gościnność, okazaną nam, przedstawicielom Ukrainy Radzieckiej. Z wielką radością przekazujemy naszemu rządowi Pańskie życzenia i uprzejmy list, który jest wyrazem serdecznej przyjaźni. Jesteśmy pewni, że nasza misja, związana z przekazaniem narodowi polskiemu zabytków kulturalnych, jaką wypełniliśmy z polecenia Rządu Ukraińskiej Radzieckiej Socjalistycznej Republiki, przyczyni się do dalszego pogłębienia i umocnienia przyjaźni między naszymi narodami, przyjaźni, która zahartowała się podczas walki ze wspólnym wrogiem niemiecko-faszystowskimi najeźdźcami. Taik jest (przekazanie zabytków — przyp. redakcji) rządu Ukrainy Radzieckiej jest nowym wyrazem przyjaznych stosunków i jeszcze jednym dowodem współpracy i wzajemnego szacunku między naszymi narodami. Niechaj będzie nam wolno, Panie Prezydencie, wyrazić pewność, że przekazanie narodowi polskiemu skarbow kulturalnych na dowód wiecznej przyjaźni między naszymi bratnimi narodami, znajdzie szeroki odzew wśród społeczeństwa polskiego i przyczyni się do dalszego wzmocnienia braterskich stosunków. Prosimy przyjąć wyrazy szczerzego szacunku dla Pana, Z głębokim poważaniem — delegacja USRR M. Paszczyn, O. Paszczenko, L. Bilakiewicz.

Strajki w Indiach

MOSKWA (PAP). Ag. TASS donosi, że generalny sekretarz hinduskiego związku pracowników pocztowych zgodził się na propozycję arbitrażu i polecił przerwać strajk, który trwał 23 dni. Pomimo tego

pracownicy pocztowi w Bombaju postanowili kontynuować strajk do póki nie osiągną wpłaty za dni strajku. Telegraficznie w Bombaju także strajkują nadal, gdyż propozycja arbitrażu ich nie zadawała. Strajk robotników miejskich w Delhi trwa i próby złamania akcji przy pomocy lamstrajków nie powiodły się. 3500 pracowników restauracji w Bombaju grozi strajkiem, jeśli ich żądania nie będą zaspokojone. Żąda ją oni regulacji płac, urlopów i 8-godzinnego dnia pracy.

Czy UNRRA będzie nadal pomagać?

GENEWA (PAP). — Feonow, przewodniczący delegacji radzieckiej na obecną sesję rady UNRRA oś-

wiadczył, że Związek Radziecki podtrzyma każdą propozycję, która spowodowałaby przedłużenie pracy UNRRA na przyszły rok. Ostateczna decyzja, czy UNRRA będzie kontynuowała swą pomoc, zależną jest przede wszystkim od Stanów Zjednoczonych, których wkład do budżetu UNRRA wynosi 67 proc. Kongres Stanów Zjednoczonych uchwalił ostateczny podatek na rzecz UNRRA. Należy jednak spodziewać się, że potrzebujące państwa europejskie otrzymają fundusze na zakup żywienia i surowców innymi drogami, a nie jako dary.

Walki na Sycylii

LONDYN (PAP). — Specjalny korespondent Reutera donosi, że na Sycylii wybuchły znowu walki. W akcji biorą udział czołgi i samochody pancerne. Oddziały karabinierów i policji gromadzą się o 25 mil na południowy wschód od Palermo. Największy opór separatystów napotyka się w rejonie Caccamo.

Harcerze u Premiera

WARSZAWA (PAP). — Dnia 7 sierpnia b. r. delegacja Związku Harcerstwa Polskiego z prezesem Związku ob. Januszem Wierusz - Kowalskim i starszą harcerską na czele wręczyła premierowi E. Osóbce-Morawskiemu najwyższe odznaczenie honorowe harcerskie „Za Zasługę” w postaci Złotego Krzyża i odpowiedni dyplom. Przemawiając przy tej okazji do Premiera, prezes Wierusz-Kowalski podkreślił, że to nie jest tylko wyrazem uczuć i hołdu dla sternika nawy państwowej, lecz przede wszystkim wyrazem wdzięczności za prawdziwą przyjaźń dla harcerstwa i dla ogółu młodzieży polskiej, którą Premier żywo odczuwa i rozumie. Po wręczeniu odznaczenia delegacja dłuższy czas bawiła w gabinecie Premiera na serdecznej towarzyskiej pogawędce. Też dnia popołudniu w sali kolumnowej prezydium rady ministrów odbyły się popisy harcerskie: obrzęd wręczenia wianka dożynkowego z kłosów polskich, orowanego Premierowi, pokaz tańców ludowych i odśpiewanie szeregu pieśni patriotycznych.

Za kulisami okupacji niemieckiej

Za co Amerykanie płaca miliony dolarów? Kosztowne wybryki niesłownych żołnierzy

Sapiący od nadmiaru oburzenia Francuz wpada do amerykańskiego wojskowego biura załazę w Reims. Urywanymi zdaniem wyjaśnia powód swego wzburzenia: otóż ubiegłej nocy, monsieur i jego madame zostali zatrzymani na szosie, jadąc swym samochodem, przez kilku żołnierzy amerykańskich, działających pod zwiększonym ciśnieniem koniak. Po kilku złośliwych uwagach pod adresem monsieur i kilku kuszących propozycjach pod adresem madame, żołnierze wyrzucili oboje z samochodu, który sobie przywłaszczili, odjeżdżając nim w tempie przyspieszonym. Monsieur odnalazł nazajutrz swój pojazd, owinięty malowniczo dokoła drzewa.

Po kwadransie swych wynurzeń w biurze załazę, monsieur opuszcza je promieniejąc: kapitan amerykański wysuchał jego tragedii i obiecał mu solennie, że po przeprowadzonym śledztwie, samochód zostanie doprowadzony do dawnej świetności na koszt armii Stanów Zjednoczonych.

I tak w całej zachodniej Europie, gdzie tylko stacjonują wojska amerykańskie, wuj Sam płaci za ich wybryki, zaniedbania lub poprostu przespiewstwa. Płacąc odszkodowania, stara się załagodzić krzywdy tych, którym zostały one wyrządzone przez jego żołnierzy.

OD SŁUCZONEJ SZYBY DO SPALONEGO DOMU

Rozpiętość wysokości odszkodowań jest bardzo wielka. Biura załazę wypłaciły już rekompensatę pięćdziesięciu centów za słuczoną szybę, jak też i pięć tysięcy dolarów za dom, który spaliłi dwaj przodkowie amerykańscy żołnierze po prostu dlatego, że już od dłuższego czasu nie widzieli żadnego ładnego pożaru.

Tak samo trzeba było wypłacić sto pięćdziesiąt dolarów jednemu belgijskiemu kościołowi za złoty kielich, który zabrali ze sobą na miątkę żołnierze z za oceanu i dać cztery tysiące dolarów "człowiekowi, którego żona została zabita na ulicy miasta przez strzelającego po pijanemu Yankesa.

Jak dotąd, amerykańskie wojskowe biura załazę wypłaciły trzydziestu tysiącom Europejczyków około pięciu milionów dolarów. Przynajmniej drugie tyle zostało wypłacone swym obywatelom przez rządy sprzymierzonych narodów, które sumy te zapisują na rachunek spłat zobowiązań wynikających z umowy dzierżawno pożyczkowej.

TO NIE TAKA PROSTA SPRAWA

Zgola błędne byłoby przypuszczenie, że łatwo jest wyciągnąć z kieszeni bogatego wujaszka z Ameryki jakieś odszkodowanie. Przede wszystkim obowiązuje tu zasada, że wojska amerykańskie nie płacą ani centa za jakiegokolwiek szkody powstałe na skutek działań wojennych, nawet jeżeli nie toczą się one w bezpośredniej bliskości miejsca powstania szkody, a tylko stwarzają specyficzne warunki wyjątkowe. Poza tym, pretensje poszkodowanych rzadko kiedy są honorowane w pełni.

W praktyce wygłada to tak, że na każdy żądany dolar rekompensaty, Amerykanie wypłacają około trzydziestu centów, a i to po dokładnym zbadaniu okoliczności i natury szkody. Innymi słowy każdego do lara liczy się po parę razy przed wypłaceniem go tytułem odszkodowania.

Dla wykonania tych zobowiązań, w każdym większym mieście zachodniej Europy urzęduje dziś stale amerykańskie biuro załazę, a obszary o słabszym zagęszczeniu ludności, objeżdżane są regularnie przez objazdowe ekipy odszkodowań. Personel tych biur jest odpowiednio dobierany — z reguły są to prawnicy i fachowcy ubezpieczeniowi, którzy do zadań swych są specjalnie szkoleni w Ameryce, jeszcze przed wyjazdem za ocean.

LIST OPRAWIONY W RAMKI

Wielkie rozgorzenie budzi w ludności bardzo dowolne traktowanie zasady, wspomnianej przez nas powyżej, o nie płacenie odszkodowań za szkody wynikłe w strefie wojennych działań, lub na skutek specyficznych warunków przez nie wytworzonych.

Krytyka amerykańska jest tu dość ostra i uważa, że dowództwo amerykańskie niedostatecznie zwróciło uwagę funkcjonariuszy biur załazę na to, że są oni nie tylko strażnikami rządowych funduszy, ale i agentami dobrej woli. Znaczy to, że choć nie powinni być rozrzutni, ale też i bardziej szczerze załatwianie pretensji przyniosłoby rychło — według krytyków — obfite dywidendy w postaci wdzięczności ludności krajów, gdzie stacjonują amerykańskie wojska.

Tymczasem nagminnie zdarzają się wypadki, że odmówienie wypłaty dziesięciodolarowego odszkodowania dla jakichś tam formalistycznych przeszkód, zraża do Amery-

kanów całe poacie krajów okupowanych. Najwięcej zdrażnień powoduje jednak całkowita dowolność w interpretacji zasady nieopłacenia szkód, wynikłych w strefie działań wojennych.

Jeden taki wypadek miał miejsce w Belgii, gdzie cały rejon kraju oburzył się na postępowanie Amerykanów. Było to jeszcze podczas trwania działań wojennych. Dwóch młodych Belgów, jeden szesnastoletni, — a drugi siedemnastoletni, biegli do domu, by zdążyć jeszcze przed godziną policyjną, która tego właśnie wieczoru — był to wieczór wigilijny — została specjalnie przedłużona. Dla skrócenia sobie drogi

przeszli przez amerykańskie obozisko wojskowe, gdzie wartownik oddał do nich serię z pistoletu maszynowego, zabijając obu.

Było to tym bardziej tragiczne, że ojciec ich był okręgowym dowódcą ruchu oporu, zaś chłopcy ci, byli jego jedynymi dziećmi. Zwołano specjalną komisję, która stwierdziła, że żołnierz działał pod wpływem nastrojów frontowych — linia frontu przebiegała o 50 mil od miejsca wypadku.

Inną sprawą było zajście, jakie się we Francji zdarzyło. Dwaj żołnierze amerykańscy, którzy stanowili obsługę samochodu — cysterny z benzyną, wyłamali się z konwoju, ja-

dącego na front, zatrzymując się w małej wiosce, gdzie przez całą noc się bawili. Grzejąc sobie nazajutrz wodę o świcie do kawy, zaniedbali zastosowania środków ostrożności i spowodowali wybuch cysterny. Zginęło kilku ludzi z pośród mieszkańców, wielu odniosło ciężkie poparzenia, a połowa wsi uległa zniszczeniu.

I tym razem odmówiono wypłaty odszkodowania. Powód? Komisja orzekła, że benzyna była przeznaczona dla czołgów, które miały właśnie wejść do akcji i tym samym istnieje w tym wypadku „okoliczność frontowa“. Trzeba przy tym nadmienić, że front przebiegał wtedy o 150 mil od tej wsi.

Ale są wypadki odwrotne. Raz naprzykład, amerykańska ciężarówka wojskowa, prowadzona nieostrożnie, rozbiła mały domek francuskiego chłopca. Poszkodowany ocenił swoją szkodę na sto pięćdziesiąt dolarów. Nie było to wygórowane żądanie i biuro załazę wysłało mu odpowiedni czek. Po dwóch dniach, czek wrócił do Amerykanów, razem z listem chłopca, który tłumaczy w nim swe postępowanie: „Przemyslałem sobie tę sprawę dokładnie i doszedłem do wniosku, że sto pięćdziesiąt dolarów za wywołanie, to i tak bardzo tania cena, jaka przyszło mi zapłacić“. List ten, Amerykanie oprawili w ramki.

L. W.

Mickiewicz, Przyboś, Brzechwa i... andersowskie próby tumanienia swych czytelników

WARSZAWA, (SAP) Nie uchliła jeszcze głośna afera korespondenta prasy amerykańskiej Allena, który żart prima aprolisowy jednego z dzienników warszawskich na temat „Greisera w klatce“ ogłosił jako fakt autentyczny, a mamy już do zanotowania inny wypadek, który nie wywoła zapewne tak wielkiego rezonansu, jednakże przypomina do złudzenia cele i metody uprawiane przez informatorów, pragnących szkalować Polskę.

W wychodzącym we Włoszech organie prasowym Andersa „Dzienniku Żołnierza AP“ z dnia 13 lipca r. b. ukazała się notatka p. t. „Biedne głupie przybosie“, atakująca poetę Przybosia za użyte przezeń rzekomo zdania we wstępie do zbiorowego wydania dzieł Mickiewicza. Znajdujemy tam takie powiedzenia: „Wydajemy Mickiewicza. Wprawdzie nie można odmówić jego dziełom pewnych walorów artystycznych i zdrowych tendencji społecznych, jednak przestarzała forma o typie katarskim, oparta na monotonii rytmicznej i naiwnych, banalnych rymach, razić musi dzisiejszego czytelnika. Z uwagi jednak na pewną dodatnią ro-

le, jaką odegrał Mickiewicz w dziejach literatury ojczystej, warto byłoby zachować jego niektóre utwory, nadając im wszakże bardziej współczesną, zrozumiałą i demokratyczną formę. Piszący te słowa, pokusił się o próbę tego rodzaju przeróbki“.

Na podstawie tych cytów autor notki w organie andersowskim podniósł wielki alarm, że dzieła Mickiewicza czekały się w 1946 r. tego, iż są poprawiane.

Zbytecznym byłoby wyjaśniać, że zacytowane wyżej zdania nigdy nie wyszły z pod pióra Przybosia, który — jak wiadomo — żywi dla Mickiewicza kult najgłębszy. Wyszły natomiast z pod pióra Brzechwy, który zamieścił w „Kuznicy“ z dn. 22.IV. 1946 f. parodię literacką, parafrazując stylem Przybosia „Powrót taty“ i przedmowę do dzieł Mickiewicza.

Tekst żartu literackiego potraktowany został, jak widać, na serio przez informatora organu andersowskiego, który chwycił się wszelkich sposobów otumanienia swych czytelników.

Nawiasem należy dodać, że w przygotowywanym obecnie na mocy

uchwały Prezydium KRN narodowym wydaniu dzieł Mickiewicza, które rzeczywiście będą zaopatrzone w przedmowę pióra Przybosia, teksty mickiewiczowskie są opracowywane przez najwybitniejszych polonistów polskich, w tej liczbie profesorów: J. Krzyżanowskiego, Piłgonia i Płoszewskiego.

Polacy wracają do kraju

KATOWICE, (SAP). — Na punkcie etapowy w Dziedzicach przybył ostatnio transport wiozący Polaków z Zachodu, którzy przebywali w Hamburgu. Ogółem przyjechało 374 osoby. Z Dziedzic repatrianci udali się

do swoich dawno nie widzianych domów rodzimych. Przybył również transport Polaków, przebywających ostatnio na terenie Francji. Transport ten liczył z górą 1,400 osób.

3 miliardy miesięcznie na aprowizację ludności

Z dniem 1 września br. zostanie znacznie rozszerzony zakres działania Funduszu Apropowizacyjnego przy Min. Apropowizacji. Fundusz ten będzie odtąd jedynym źródłem finansowym dla pokrycia kosztów aprowizacji reglamentowanej.

Dotychczas sumy z Funduszu Apropowizacyjnego przeznaczone były na zakup na wolnym rynku i pokrycie kosztów rozdziału artykułów żywnościowych dla uzupełnienia zagwarantowanych norm, w

pełni niezrealizowanych z zapasów państwowych.

Od 1 września Fundusz Apropowizacyjny będzie finansować całą akcję reglamentowanej aprowizacji ludności. Finanse Funduszu Apropowizacyjnego powstaną głównie z dochodów przemysłu oraz częściowo z dochodów monopolu. Przewidziane rozmiary działania Funduszu ilustruje suma preliminowanych w bieżącym roku wydatków 3 miliardy zł. miesięcznie.

Wznowienie repatriacji Niemców

GAŁĄCZYCE (ZAP). — Zawieszona w ciągu 6 dni akcja repatriacji Niemców ze Śląska Opolskiego została już wznowiona. W dn. 3 i 4 sierpnia odeszły z punktu zbiórczego w Głabczycach kolejne transporty Niemców, liczące po 1,800 ludzi każdy. Transporty kierowane są na teren brytyjskiej strefy okupacyjnej Niemiec.

Usunięcie Niemców z terenu Ziemi Odzyskanych ma najzupełniej zasadnicze znaczenie dla trwałego zespolenia tych ziem z resztą kraju. Dobrze się więc stało, że repatriacja Niemców została wznowiona. Warto przypomnieć, że z Opolszczyzny wysiedlono już 120

tys. Niemców, a do repatriowania pozostaje jeszcze około 60 tysięcy. A zatem dwie trzecie akcji mamy już za sobą. Oby jak najszybciej zakończyła się ona całkowicie!

Dlaczego niszczeją maszyny drukarskie? Przeoczenie czy karygodne niedbalstwo

KROSNO n/Odrą (ZAP). — W Krośnie n/Odrą znajduje się drukarnia, w której za czasów niemieckich drukowano „Crossener Tageblatt“. Mieści się ona w bu-

dynku, który oprócz parteru został też poważnie uszkodzony w czasie działań wojennych. Na parterze stoi maszyna rotacyjna, duży motor Deutza i kilka mniejszych maszyn drukarskich. Strop nad maszyną rotacyjną zawalił się, nie ma drzwi i okien, a mimo to do dnia dzisiejszego nie zainteresowano się konkretnie kwestią zabezpieczenia drukarni i urządzeń.

Dziś jeszcze możnaby zdaniem fachowców urządzenie krośnieńskiej drukarni niewielkim stosunkowo kosztem doprowadzić do stanu używalności, ale każdy dalszy dzień

zaniedbania tej sprawy pociągnie za sobą niepotrzebny wzrost kosztów remontu.

Dzieci Warszawy gośćmi ślązaków

KATOWICE, (SAP). — Na zaproszenie Wojewódzkiego Związku Samopomocy Chłopskiej przybyła na Śląsk większa partia dzieci warszawskich, które spędzą tu wakacje szkolne. Dotychczas przybyło 82 dzieci warszawskich. Rozmieszczono je po wsiach u miejscowych rolników w powiatach: gliwickim, pszczyńskim, lublinieckim oraz tarnogórskim. W ten sposób wieś śląska chce zamienić w ośrodek socjalny wobec bohaterkiej Warszawy, starając się dla młodego pokolenia warszawiaków stworzyć jak najprzystojniejsze warunki pobytu. Dzieci przybyłe na Śląsk potrzebują bardzo świeżego powietrza i dobrego odżywienia. Tego właśnie stara się im dostarczyć Związek Samopomocy Chłopskiej.

Morderca Thellmana ujęty

DORTMUND (ZAP). — Potwór z obozu w Buchenwaldzie Mueller, który swoje ofiary mordował rozbijając czaszki pałką, został w Dortmundzie poznany i ujęty. Do jego ofiar należał też kierownik partii komunistycznej Ernst Thellmann.

Gimnazjum powstaje w Odolanowie

Dzięki usilnym staraniom czynników miejscowych i przychylnemu ustosunkowaniu się władz rządowych zostanie z początkiem bieżącego roku szkolnego uruchomione w Odolanowie Gimnazjum Koedukacyjne.

Wiadomość o utworzeniu szkoły średniej w Odolanowie napełniła za dowoleniem zarówno ludność miejscową jak i okoliczną. Przez fakt ten bowiem młodzieży naszej będzie danem tłumnie uczęszczać do Gimnazjum, niż to miało miejsce dotychczas. Młodzież zaś już korzystająca z nauki gimnazjalnej w sąsiednich gimnazjach będzie mogła czas niepotrzebnie tracony na dojazdy do szko-

ły, wykorzystać dla dobra nauki. Fakt ten dalej w wysokim stopniu umożliwi kształcenie się w gimnazjum również dzieciom uboższych rodzin, którzy dotychczas powodu braku gimnazjum na miejscu, nie mogli sobie pozwolić na stosunkowo wysokie koszty, związane z posyłaniem dzieci do szkoły w sąsiednim Ostrowie, Krotoszynie czy innej dalej odległej miejscowości.

Gimnazjum nowoutworzone mieści się w budynku byłego Starostwa Powiatowego, gdzie czynna jest już kancelaria, przyjmująca zapisy do szkoły i udzielająca wyczerpująco wszelkich potrzebnych wiadomości.

Dziennikarze w brytyjskim konsulacie

Niemcy „współczują” Polsce

— W Beninie od kilku dni kolportowana jest potajemna ulotka hitlerowska, szerząca nienawiść do aliantów i podżegająca do trzeciej wojny, która ma „wyzwolić Niemcy”. Autorem autorzy ulotki z całą bezczelnością zapewnijają, że historia wojen nie zakończyła się w Poczdamie, i że tylko głupcy mogą wierzyć w trwałość Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zastępca Goebbelsa zwraca się w ulotce ze słowami głębokiego współczucia dla Polski, która „alianty uwikłali w haniebną wojnę i później pozostawili własnemu losowi”. Dalej ulotka zapowiada odrodzenie nowych silnych Niemiec, które okażą swą przyjaźń temu kto im teraz pomoże. Cała treść ulotki przepojona jest jadem hitlerowskiej nienawiści i groźbą zniszczenia wszystkiego co stanie na drodze odbudowy Niemiec. (w.)

(Cd) Zacieśnienie kontaktów i współpracy polsko - angielskiej jest jednym z programowych punktów naszego rządu. Rząd jest w tym wypadku wyrazicielem opinii całego narodu polskiego, który niezależnie od różnic partyjnych — pomny wspólnie przelanej z Anglikami krwi w m'niejonej wojnie antyhitlerowskiej — pragnąłby zadzierzgnięte na frontach stosunki pogłębić. To zbliżenie musi jednak być oparte na wzajemnym poszanowaniu suwerenności, na zrozumieniu przemian w życiu Polski, na uczciwej wymianie informacji. Wypowiedzi niektórych brytyjskich mediów stanowią wniośły ostatnio wiele nieufności w formującą się powojenną współpracę obu państw. Polska opinia publiczna zaniepokoiła np. opinie Churchilla w sprawie granic zachodnich, forytowanie gen. Andersa, niektóre głosy radia brytyjskiego i in. Jeszcze momenty, które nasuwają różne refleksje, niezawsze sprzyjające przykładowemu rozwojowi wzajemnych stosunków.

Przyjechał do Łodzi attache prasowy poselstwa angielskiego w Warszawie, p. Howarth, który zaprosił przedstawicieli prasy na konferencję do konsulatu angielskiego. Toczyła się ona w obecności wicekonsula, p. Gilberta przez przeszło dwie godziny i pozwoliła na orientowanie się w nastrojach naszego sojusznika zachodniego. Zarówno referat p. Howartha, jak i odpowiedzi jego na liczne postawione pytania dziennikarzy, wskazywała, że istnieje jeszcze duże różnice w pojmowaniu szeregu zagadnień politycznych.

P. Howarth był w Polsce przed wojną, jako dyplomata i jako korespondent radia BBC. Twierdzi on, że znał ją lepiej, niż zna Polskę dzisiejszą. Niemniej zdaje sobie sprawę z różnicy i ze zmian, jakie zaszły po wojnie. O ile dawniej istniała w kraju obcość w stosunku do Anglii, to obecnie, gdy wojna zjednoczyła te dwa kraje we wspólnej walce, stosunek ten ustąpił — według p. Howartha — miejscą wielkiej sympatii i przyjaźni. Pozналиśmy się dobrze, jak nigdy dotąd. I naród angielski słusznie przyjaźnił też żywi do odrodzonej Polski, gdyż zasługują ona na to w zupełności. Dlatego wszelka propaganda, w sensie, jak ją rozumie Niemcy, jest niepotrzebna. Potrzebna jest natomiast ścisła i uczciwa informacja, albowiem w Polsce pokutuje — zdaniem referenta — fałszywy pogląd o Anglii, która za ostatnich 6 lat również b. się zmieniła.

Dlatego też wymiana szczerzej informacji między Polską i Anglią może tylko wyić obu stronom na dobre.

— Czytając prasę polską — mówi p. Howarth — często stykam się z określeniem W. Brytanii, jako kraju reakcyjnego i imperialistycznego. Słowa te pokryć mają pojęcia kapitalizm i zacofanie. Jest to ujęcie nieodpowiednie, gdyż Anglia jest dziś krajem na stenu którego sto Labor Party, mająca poparcie większości narodu. Dalej przytacza on kilka przykładów, dotyczących wewnętrznych reform angielskich, powołując się na najsłuszniejszą w świecie politykę żywnościową, stosowaną w Anglii.

Co się tyczy pojęcia imperializm, to p. Howarth rozumie je jako chęć zagarnięcia nowych terytoriów i twierdzi, że Anglia faktycznie zamierza już nie ma. Powołując się na propozycje zrobione Indiom, że mogą w każdej chwili wyjść z Brytyjskiej Wspólnoty Narodów i na to, że Anglicy chcą opuścić Egipt, chociaż z punktu widzenia obrony wojskowej mała ona wielkie znaczenie nie tylko dla Anglii, ale dla świata. Czy to można nazwać imperializmem? — zapytuje przedstawiciel W. Brytanii.

Czytając całą prasę angielską — apeluje on dalej — a przekonacie się, że istnieją różne poglądy na różne kwestie wśród samych Anglików.

Zanim dziennikarze zadali p. Howarthowi pytania, zastrzegł się on, że mogą poruszyć każdą sprawę, bowiem nie ma on nic do ukrycia. Nie jestem jednak encyklopedią — oświadczył on — i dlatego możliwe jest, że na niektóre pytania odpowiem „nie wiem”.

Na pytanie w sprawie granic Polski, p. Howarth oświadczył, iż żadna z oficjalnych osobistości angielskich nie kwestionowała granic zachodnich. Życzeniem rządu brytyjskiego jest, aby sprawa ta została jaknajszybciej załatwiona po myśli Polski przez konferencję pokojową. Churchill nie reprezentuje rządu.

Czy wstrzymanie złota polskiego przez Anglię, nie było próbą mieszania się do wewnętrznych spraw? Na to pytanie p. Howarth odpowiada, że Anglia przekreśliła dużą część długów polskich w uznaniu cierpienia Polski i udziału w walce. A co do złota, jak i in. długów polskich, których suma dochodziła do 170 milj. funtów, osiągnięto pełne porozumienie.

P. Howarth uważa, że W. Brytania nie zatrzyma, ani utrzymuje u siebie polskich żołnierzy. Przeciwnie. Zezwala wszystkim na repatriację, a nawet ją popiera. Są ludzie, którzy chcą pozostać, a Anglia z tradycyjnej gościnności nie sprzeciwia się temu. Polityczni emigranci zawsze korzystali z gościnności brytyjskiej. I dlatego Anders mieszka w Anglii. P. Howarth przytacza przykład: Karol Marx pisał „Kapitał” w Brytyjskim Muzeum Narodowym, w czasie, gdy ówczesny rząd absolutnie nie popierał jego poglądów... Anglia nie może wnikać w to, czy Anders jest reakcjonista...

— Czy Anglia udzieliłaby azylu Hitlerowi? — zapytano. Czy Anders pisze traktaty filozoficzne w British Museum? — Pytania te pozostały bez odpowiedzi.

Zapytano jeszcze o to, czy wiadomo p. Howarthowi, że procesy w Polsce wykazały łączność szpiegów z Andersem. Ze stwierdzono fakty przemytu broni, pochodzącej od Andersa, fakty przemytu piętędzy, ludzi...

P. Howarth: Nie można komentować procesów, które są w toku. Czyny gwałtu i terroru w Polsce są godne pożałowania.

— Czy wiadomo panu, że, ci co mordowali Żydów w Kielcach wolałi „Niech żyje Anders!”?

— Nie. To jeszcze nie dowodzi o związku jego z mordercami...

P. Howarth twierdzi, że w Anglii istnieje wolność prasy i radia. Za BBC i podane przez radio wiadomości nie może rząd odpowiadać. Niema w Anglii cenzury. Brak tylko obiektywnej informacji o

Polsce, brak korespondentów...

— Czy nie wystarczy, że jest wydział prasowy w ambasadzie? Dlaczego wydział ten odmówił korzystania z biuletynów informacji zagranicznej Socj. Agencji Prasowej?

— To było nieporozumienie. Incydent został wyjaśniony i SAP otrzymała w tej sprawie nowy list. Będziemy korzystać z tego źródła informacyjnego o Polsce.

Na zakończenie konferencji p. Howarth wyraził przypuszczenie, że broń angielską jaką wykrywa się u band w lasach pochodzi z dawnych zapasów, jakie Anglia dała podczas wojny bojownikom i żołnierzom. Nie wyobraża sobie również, aby wykryty w Łodzi aparat nadawczy angielski z data 1946 istotnie pochodzi z Anglii.

Obłudny alarm niemieckiego uczonego Niemcy boją się wyludnienia

NOWY JORK (SAP) — „New York Tribune” publikuje w streszczeniu analizę sytuacji populacyjnej Niemiec, przeprowadzoną przez profesora ekonomii na uniwersytecie w Frankfurcie i doradcę gospodarczego amerykańskiego zarządu wojskowego w Niemczech, Sauermana. Prof. Sauermann twierdzi, że w ciągu 50-ciu lat ludność Niemiec zmniejszy się o 50 procent, wskutek nadwyżki zgonów nad urodzina i strat biologicznych Rzeszy w czasie wojny.

Sauermann oświadcza w swym sprawozdaniu, że w dziedzinie polityki należy to, że Niemcy nawet jeśli przemyśl zbrojeny nie został zniszczony, nie będą mogli wszcząć nowej wojny. Zdaniem Sauermana Niemcy stały się przez ważne narodem ludzi starych, kobiet, przy braku dzieci. Przewagę kobiet oblicza on na 4 i pół miliona.

Wnioski Sauermana są następujące:

„Ten spadek ludności i starzenie się narodu niemieckiego, doprowadzi do obniżenia się stopy życiowej poniżej biologicznego i społecznego minimum. Może uczynić to z Niemiec stałe ognisko zapalne pod względem społecznym, politycznym i gospodarczym. Jeśli pokój ma być zapewniony, nie wolno o tym zapominać”.

Cel analizy i wniosków p. Sauermana jest zupełnie przejrzysty. Chodzi o wykazanie światu, że Niemcy nie mogą stanowić niebezpieczeństwa dla pokoju świata, wo-

bec tego nie trzeba niszczyć przemysłu zbrojeniowego. Ocena niemieckiej sytuacji populacyjnej wzbudza wiele wątpliwości u tych, którzy przeżyli Niemcy, gdzie widzieli miliony zdrowych i wypielegnowanych dzieci, a następnie znaleźli się w państwach okupowanych przez Niemcy.

Trafnie jest jedynie stwierdzenie, że Niemcy pozostaną ogniskiem zapalnym Europy. Dla tego właśnie najbliżsi sąsiedzi Niemiec stale biją na alarm, domagając się całkowitego rozbrojenia tego kraju.

Ogólnokrajowa konferencja Komitetu Opieki Społecznej

WARSZAWA, (PAP). — W Warszawie zakończona została konferencja wojewódzkich komitetów opieki społecznej. W obradach wzięł udział minister pracy i opieki społecznej,

ob. A. Kuryłowicz i wiceminister dr. E. Pragierowa. Konferencji przewodniczył prezes centralnego komitetu opieki społecznej ob. Beloch-Beloński. Minister Kuryłowicz w przemówieniu podkreślił, iż przywiązuje dużą wagę do wysoce pozytywnej działalności CKOS, jako instytucji, zaspakajającej zadania powojenne, i dlatego obiecuje współdziałanie i pomoc ze strony ministerstwa pracy i opieki społecznej. Wiceminister dr. E. Pragierowa poruszyła problemy opieki społecznej, specjalnie zaś zajęła się potrzebą jak najszybszego realizowania reproduktywizacji podopiecznych. W Polsce, gdzie opieka społeczna zajmuje dziś równorzędne stanowisko z działem ochrony pracy i ubezpieczeniem, potrzeby tej opieki muszą być ujmowane jak najszerzej. Sprawozdanie z działalności instytucji przedstawił prezes CKOS ob. Beloch-Beloński. Z podanego materiału statystycznego wynika, że CKOS zwiększył w ciągu ostatniego roku swą działalność niemal trzykrotnie. W roku 1945 było 789 placówek, a w czerwcu 1946 r. już 2.220, podopiecznych było 151.226, obecnie liczbę ich wzrosła do 368.000 osób. Placówek dożywiania było w fazie początkowej 737, dziś jest ich 1.533. Podkreślono z uznaniem, że w ciągu 4-m miesięcy zebrano na pomoc zimową 140 milionów złotych. W toku obrad dr. Suchodolska poruszyła zagadnienie nadzoru nad instytucjami, wypełniającymi funkcje opiekuńcze. Dalejszy ciąg obrad konferencji wypełniły sprawozdania przedstawicieli wojewódzkich komitetów opieki społecznej i debaty na temat dalszej działalności instytucji.

O systemie zaocznego nauczania

Wojna i znane nam dobrze metody hitlerowskie niszczenia ludzi spowodowały w wielu państwach poważny ubytek wykwalifikowanych specjalistów, których brak daje się szczególnie dotkliwie odczuwać przy odbudowie gospodarczej zniszczonych krajów. Problem ten istnieje nie tylko u nas. Ostatnio poświęca tej sprawie wiele uwagi i prasa sowiecka, „Trud”, organ Centrali Związków Zawodowych Z. S. R. R., omawia to zagadnienie w artykule wstępnym numeru z dnia 19 maja r. b. pisząc m. in. „Odbudowa i dalszy rozwój gospodarki narodowej naszego kraju, urzeczywistnienie olbrzymich zadań naszej stalinowskiej pięcioletki wymaga dalszych setek tysięcy specjalistów. W okresie 1946 — 1950 kraj nasz otrzyma 602.000 specjalistów z wyższym wykształceniem i 1.326.000 specjalistów — absolwentów technicznych i innych średnich szkół zawodowych”. To wszystko jednak — pisze dalej „Trud” — nie wystarczy. „Przygotowanie specjalistów nie ogranicza się do studiów młodzieży w uczelniach. Rząd czyni wszystko, by dać możliwość setkom tysięcy robotników i pracowników zdobyć fachowego wykształcenia bez odrywania się od procesu produkcyjnego, a to w zaocznych instytucjach naukowych”. Już obecnie — jak dalej podaje „Trud” — istnieje w kraju 16 zaocznych wyższych uczelni i 379 zaocznych wydziałów przy instytutach. Pobiera w nich naukę 182.000 osób. Znaczna część z tych, pobierających tą drogą naukę osób, pracuje w fabrykach i różnych przedsiębiorstwach dzieląc swój

czas racjonalnie, łączy pożyteczną pracę produkcyjną z nabywaniem wiedzy, podnosząc w ten sposób wysoko swe kwalifikacje zawodowe, stwierdza „Trud”. Tylko wspólnymi siłami „Działacze gospodarczych i organizacji zawodowych osiągnęły będzie cel, że studenci zaocznych szkół i kursów wyrosną na wysoko kwalifikowanych specjalistów, tak bardzo potrzebnych naszemu krajowi w okresie realizacji olbrzymich zadań powojennej stalinowskiej pięcioletki” kończy swe rozważania dziennik radziecki.

Jak widać z tego t. zw. kształcenie zaoczne jest w Związku Radzieckim mocno rozbudowane i oparte na szerokich, racjonalnie pomyślanych podstawach. Wydaje się, że sprawa ta i u nas jest bar-

dzo aktualna i winna zwrócić na siebie uwagę kompetentnych czynników. Jak dotąd, poważniejszym w tej mierze przedsięwzięciem jest inicjatywa Akademii Służby Publicznej (Wyższej Szkoły Nauk Administracyjnych) w Łodzi, która w ramach swego Oddziału Ogólnopolskiego zorganizowała pełne szkolenie w drodze korespondencyjnej kadr urzędników administracyjnych.

Należy zaznaczyć, że także w Stanach Zjednoczonych A. P. ogromnym powodzeniem cieszą się instytucje naukowe prowadzące t. zw. zaoczne nauczanie. Ten system nauki rozwinięty był zresztą również szeroko i w Niemczech. Inne państwa rozporządzają więc już w tym zakresie dużym doświadczeniem.

Gdańsk ma ich już dosyć

GDAŃSK, (PAP). — Na Wybrzeżu rozpoczęła się wielka akcja wysiedlenia elementów szabrowniczych i zbędnych. Zorganizowany przez OK ZZ w Gdańsku komitet wysiedleńczy skierował komisję do Gdańska, Gdyni i Sopot, składającą się z kilkuset przedstawicieli świata pracy, którzy w czasie akcji nad oczyszczeniem Wybrzeża pobierają zaprowiantowanie i pensje w miejscu swojej pracy. W ciągu pierwszych dwóch dni komisja wykryła już na terenie Sopot i

Gdańska kilkadziesiąt mieszkań, które były używane przez mieszkańców tylko jako mieszkania sezonowe lub jako lokale firm fikcyjnych. Komisja wysiedlenia na Wybrzeżu postawiła sobie za cel nie spocząć, dopóki nie znikną wszystkie mieszkania „sezonowe”, jak też zajęte przez ludzi, nie związanych z pracą dla miasta. Pracujący Wybrzeża muszą uzyskać odpowiednie mieszkania.

Ogłoszenie

Zarząd Miejski w Łodzi zawiadamia, że zostały zgubione asygnaty, wydane przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 marca 1946 roku numery: 3980 i 3981 na nabycie dwóch samochodów ciężarowych za pośrednictwem Centrali Zbytu Samochodów, Warszawa I, oraz dowód wpłaty należności za samochody. Powyższe asygnaty oraz dowód wpłaty unieważnia się. Łódź, dn. 7 sierpnia 1946 r. Zarząd Miejski w Łodzi

TEATR KAMERALNY D. Ż. Daszyńskiego 34

D Z I S D Z I S

godz. 19,15

ROXY

godz. 19,15

ARCYWESOŁA KOMEDIA AMERYKAŃSKA

Louis Saillant w Polsce

WARSZAWA (PAP). — Dnia 7. km. w godzinach rannych przybył samolotem z Paryża do Warszawy sekretarz generalny Światowej Federacji Związków Zawodowych oraz wybitny przedstawiciel francuskiego ruchu oporu p. Louis Saillant z małżonką. Światowa Federacja Zwią-

ków Zawodowych liczy obecnie 70 milionów zorganizowanych członków. P. Saillant na lotnisku powitał przewodniczący CKZZ ob. Witaszewski, sekretarz generalny CKZZ Rusinek oraz kierownik wydziału zagranicznego KCZZ ob. Kuszyk.

8. VIII w Łodzi

WAŻNE TELEFONY:

- Woj. Urząd Bezp. - tel. 252-72
Wojewódzka Kom. Milicji Obywatelskiej - tel. 250-07
Miejska Komenda Milicji Obywatelskiej - tel. 253-60
Pow. Urząd Bezp. - tel. 130-01
Kom. Pow. MO. - tel. 185-02
Pogot. Lekarskie PCK - tel. 117-11
Pogot. Ratunk. Miejskie - tel. 104-41
Pogot. Ratunk. Ubezpiecz. - tel. 134-15
Straż pożarna - tel. 8
Biuro numerów - tel. 199-00
Redaktor Naczelny Kuriera Popul. i sekretarz redakcji - tel. 130-46
Sekretarz Redakcji - tel. 144-18
Kierownik Administracji - tel. 222-22
Dział ogłoszeń i Eksped. - tel. 256-37
Dział prenumeraty - tel. 268-95

DZYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dużerują apteki: Wagnera (Piotrkowska 67), Ryła (Kopernika 26), Kohna (Pl. Kościelny 8), Hamburga (Główna 50), Groszkowskiego (11 Listopada 15), Raczynskiego (Kątna 54).

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO ul. Stefana Jaracza 27 Codziennie Niebieski Lis z Marią Gorczyńską.

TEATR KAMERALNY Daszyńskiego 34. Dziś dnia 8 sierpnia o godz. 19.15 przemila komedia amerykańska Barry Connorsa p. t. 'ROXY' z udziałem Janiny Łukowskiej, Zofii Ordynskiej, Tamary Pasławskiej, Marii Szumowiczówny, Michała Melny, Adama Mikołajewskiego i Ludwika Tatarskiego.

TEATR POWSZECHNY TUR Grube ryby z Solskim i Leszczyńskim.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ 'LUTNIA' OSTATNIE DNI! Dziś o godz. 19 piękna operetka E. Kalmana 'MARICA' z udziałem: Elny Gistedt, Lucy Messal, Michała Śląskiego i całego zespołu artystycznego, chóru, baletu i wielkiej orkiestry 'Lutni' pod dyr. Wł. Szczepańskiego.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni przy ul. Piotrkowskiej Nr 102-a, a od godz. 17 w kasie teatru. UWAGA! Na żądanie P. T. Publiczności powtórzenie operetki P. Abrahama 'WIKTORIA I JEJ HUZAR' z Elną Gistedt i Michałem Śląskim w rolach głównych. W przygotowaniu operetka F. Lehara 'WESOLA WDÓWKA'.

CYRK Nr 3 Kościuszki 5/7 Najpiękniejszy! Największy! Najokazalszy. Codziennie, od godz. 16.30 w niedzielę, wtorki, czwartki, i soboty po południówki od godz. 16.30. Bilety w kasie od 10-ej rano.

KOMUNIKAT Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego w Warszawie oddział w Łodzi ul. Żeromskiego 92, zawiadamia, że jest zmuszona wstrzymać sprzedaż mebli na raty z powodu nie załatwienia spraw lokalnych przez Urząd Kwaterunkowy Zarządu Miejskiego. (PAP)

WEZWANIE Na podstawie art. 40 Dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 27, poz. 174 z 1946 r.) wzywa się Firmę Gorczyński i S-ka, Łódź, ul. Piotrkowska 48, oraz ob. Zająde Stanisława, zamieszkałego w Łodzi przy ul. Piromowicza 5/9, do niezwłocznego stawienia się w wydziale Podatkowym Zarządu Miejskiego w Łodzi, ul. Al. Kościuszki 1, I piętro, pokój Nr. 80, celem odebrania postanowień 4-go Urzędu Skarbowego w Łodzi o wysockiej ustalonej zaliczki na podatek obrotowy i dochodowy za m-cie maj-grudzień 1945 r. W razie niezgłoszenia się po odbiór tych postanowień w ciągu miesiąca od daty ogłoszenia, uważane będzie doręczenie za dokonane. Łódź, dnia 7 sierpnia 1946 r.

Zarząd Miejski w Łodzi

RADIO

fala 224 m. Program na czwartek 8 sierpnia 1946 r.

Wwa: 6.00 Pieśń 'Kiedy ranne...' 6.05 dziennik. Łódź: 6.20 progr. na dziś. Poznań: 6.25 gimnastyka. 6.35 muzyka. Kraków: 7.00 Aud. poranna. W-wa: 7.30 powt. najważn. wiad. dziennika. 7.35 muzyka. 8.20 inform. ogólnopolskie. Łódź: 8.30 Rozmaitości. 8.40 Codzienny odc. prozy 'Za chlebem' nowela H. Sienkiewicza. 8.55 Skrzynka poszukiwania rodzin. 9.05 Przerwa. Kraków: 11.57 Sygn. czasu i hejnał z Włocławka. W-wa: 12.05 dziennik. 12.35 koncert, 12.55 '5 minut poezji'. 13.00 Na ziemiach odzyskanych. 13.15 Z życia narodów słowiańskich 13.25 muzyka obiadowa. 14.00 aud. dla dzieci. 14.30 reportaż. 14.40 Rezerwa. Łódź: 14.50 Kwadrans muzyki kameralnej z płyt. 15.05 Kącik językowy: 'Kłopoty czytelników pisma codziennego' pog. Zofii Chądzyńskiej - Jakubowskiej. 15.10 Przegl. teatralny w opr. Z. Ościema. 15.20 Koncert solistów z płyt. 15.40 Wiad. z miasta i prow. 15.45 Koncert reklamowy. W-wa: 16.00 dziennik. Kraków: 16.30 Koncert i aud. sł. muz. W-wa: 17.10 Koncert. 17.50 'Odbudowniemy W-wę'. Łódź: 17.55 Aud. dla świetlic robotniczych: 1. Pog. E. Csa. 'Człowiek walczy o pokój'. 2. Płoty. Katowice: 18.10 Aud. Literacka. Poznań: 18.30 muz. kameralna. W-wa: 19.00 Nauka przy głośniku. Łódź: 19.30 Aud. sł. muz. w opr. prof. K. Stromenegra 'Dramat w uwerturach'. W-wa: 20.00 dzieńnik. Katowice: 20.30 Kwartet Nr. St. Moniuszki. Łódź w progr. ogólnopolsk. 20.45 Aud. rozrywkowa 'Idealne wakacje' skecz pióra i reż. M. Melny. 21.00 Recital fortepianowy K. Roesner. 21.20 Pog. E. R. R. w opr. J. Górskiego. 21.30 Koncert zyczeń. Bydgoszcz: 22.00 'Pokrzywy nad Brdą' W-wa: 22.15 Muz. taneczna. 23.00 ost. wiad. dziennika. 23.20 progr. na jutro. Łódź: 23.30 Progr. na jutro. Załączenie aud. i hymn do 23.35.

Już ukazał się nr. 7 dwutygodnika

Barykada Wolności

W numerze tym zwracamy uwagę na artykuły: W drugą rocznicę wyzwolenia - St. Matuszewski. 'Szlachetczyzna w powstaniu' - K. Korzycki. Nasza ocena powstania warszawskiego - A. Żaruk - Michalski. Z dni krwawej tragedii - H. Świątkowski. Żołnierze powstania - Sek-Malecki. Problem imperium brytyjskiego - A. Łukasiewicz. Bomba atomowa - I. Złotowski. Feliks i Izabela - Swallow. Numer zawiera liczne ilustracje i mapy w tekście. Redakcja i Administracja - Warszawa, Wiejska 18.

KARY NA LICHWIARZY I SPEKULANTÓW

Sąd Starościński przy Starostwie Grodzkim Śródmiejsko - Łódzkim ukarał następujące osoby za pobieranie nadmiernych cen: 1) Żurawska Janina, wł. sklepu Kilińskiego 147 grzywna 10 tys. zł., 2) Markiewicz Franc, wł. sklepu Al. Lgo Mała 21 grzywna 7 tys. zł., 3) Mosszyński Józef, wł. piekarni Nawrot 50 grzywna 6 tys. zł., 4) Kaczorowski Ignacy, wł. piekarni Składowa 13 grzywna 20 tys. zł. i miesiąc bezwzględnej aresztu. Za nieujawnienie cen: 1) Antczakowski Andrzej, wł. sklepu Piotrkowska 70 grzywna 9 tys. zł., 2) Jankowski Piotr, wł. sklepu włókien, Narutowicza 3, grzywna, 10 tys. zł., 3) Zdep Stefan, wł. sklepu szewskiego, Andrzeja 4 grzywna 5 tys. zł.

OGRÓD ZOOLOGICZNY ZDROWIE

(dojazd tramwajem 9) otwarty od 9 rano do zmierzchu.

Repertuar kin łódzkich

Table with 2 columns: Theater Name and Address. Includes: POLONIA ul. Piotrkowska 67, TECZA ul. Piotrkowska 108, GDYNIA ul. Przejazd 2, STYLOWY ul. Kilińskiego 123, BAŁTYK ul. Narutowicza 20, WISŁA ul. Przejazd 1, ADRIA Marszałka Stalina (Główna) 1, WŁÓKNIARZ ul. Zawadzka 16, HEL ul. Legionów 2-4, TATRY ul. Sienkiewicza 40, PRZEDWIOŚNIE ul. Żeromskiego 74-76, WO-NOŚĆ ul. Napiórkowskiego 16, ROMA ul. Rzgowska 34, ZACHĘTA ul. Zgierska 26, BAJKA ul. Franciszkańska 31, ROBOTNIK ul. Kilińskiego 178, REKORD ul. Rzgowska 2 (Plac Reymonta), M J Z A Ruda Pabianicka, SWIT Bałucki Rynek 5, OSWIATOWY OM. TUR ul. Kopernika 8

Początek seansów: w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20; w niedzielę i święta o godz. 14, 16, 18 i 20. Kina: Hel, Adria, Przedwiośnie i Roma rozpoczynają seanse o pół godziny później t. zn. w dni powszednie o godz. 16.30, 18.30 i 20.30 w niedzielę i święta pierwszy seans o godz. 14.30. Oświatowy - 2 seanse dziennie; godz. 17, 18.30. Niedziele i święta 15.30, 17 i 18.30. Początek seansów w kinie 'Bałtyk' w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20 w niedzielę i święta o godz. 12, 14, 16, 18 i 20-ej. Przedsprzedaż biletów do kin: 'Rekord', 'Wolność' i 'Roma' dla członków Związków Zawodowych (Zgłoszenia zbiorowe odbywa się w Radzie Zakładowej fabryki Geyera (Piotrkowska 295) od godz. 10-13-ej. Celem uniknięcia natłoku prosimy o przychodzenie na wcześniejsze seanse: Uwaga. We wszystkich kinach w dniu premiery passe-partout oraz bilety bezpłatne i ulgowe - nieważne

NIURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

I-szy dzień ciągnięcia IV-ej Klasy 47 Loterii

Table of lottery results for Class IV, 47th Lottery. Columns include prize amounts (e.g., 100,000 zł, 50,000 zł) and winning numbers. Includes a note: 'Wygrane po 1.250 zł. i 1.000 zł. należy sprawdzać w kolekturze.'

NAWOZY SZTUCZNE

DLA KUPCÓW w ilościach wagonowych oraz DLA ROLNIKÓW na zamówienia zbiorowe (wagonowe) oraz drobnicowo ze składu Hurtowni dostarcza CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO HURTOWNIA WOJEWÓDZKA Nr 2 ŁÓDŹ - WIGURY 30. TELEFONY: 143-32, 184-46. (pap 1475)

OGŁOSZENIA DROBNE

Advertisement for 'Lekarze' (Doctors) featuring Dr. Józef Wierzbowski, Dr. Kudrewicz Zygmunt, Dr. Jadwiga Szustrowa, Dr. B. Tolczyński, Dr. Markiewicz Gustaw, and Dr. Sienko Ksawery. Includes contact information and services offered.

Z tajemnic wywiadu

Pod dwiema flagami

Bohater tej opowieści — Albert Van Loop, mieszka obecnie w pewnym mieście na wschodnim wybrzeżu Stanów Zjednoczonych, gdzie pod koniec wojny nabył mały sklep jubilerski. Kiedy jego dawny szef oświadczył oficerom amerykańskiego kontrwywiadu, którzy go przesłuchiwali po schwytaniu w Niemczech, że Van Loop był największym hitlerowskim szpiegiem w tej wojnie, nie wiedział, że ten Holender pracował pod dwiema flagami.

SZPIEG PROSI O WIZĘ

Przed konsulem amerykańskim w Madrycie, stawił się dnia 6 marca 1942 roku Holender Van Loop, prosząc o wizę wjazdową dla siebie i swej żony. Podał przy tym, że wysłał go niemiecki wywiad, dla szpiegowania wojsk amerykańskiego przemysłu wojennego. Niemcy polecieli mu nadawanie odpowiednich wiadomości drogą radiową do Hamburga. Na poparciu wiarygodności swe go opowiadania, Holender pokazał w konsulacie mikrofilm, zawierający ce plany i wskazówki do budowy krótkofalówki, szafir umowy i długości fali. Miał też przy sobie 16.320 dolarów w gotówce i czekach na finansowanie swej pracy. Van Loop oświadczył, że skończył szkołę niemieckiego wywiadu, a obecnie chce pracować dla Aliantów. Swoje kontakty z Niemcami traktował jedynie jako sposób ucieczki z okupowanej Europy.

Konsul wysłał natychmiast odpowiednie zawiadomienie do kontrwywiadu w Waszyngtonie, który odnał Van Loopa w swej kartotece: lat, 50, ożeniony z Niemką, inżynier i jubiler z zawodu, szpieg w dwóch wojnach. Zażądano przysłania go do Ameryki, a w międzyczasie poddano obserwacji. Przejrzano dokładnie instrukcje, jakie miał przy sobie. Zwłaszcza jedna była zastanawiająca. „Uczni amerykańscy pracują nad rozbiciem atomu. Informacje o stanie tych badań bardzo ważne dla nas”. Instrukcja zawierała też kilka nazwisk i adresów uczonych, pracujących w laboratoriach amerykańskich nad bombą atomową.

WUJ NIE JEST BARDZO ZADOWOLONY

Na Van Loopa, który z żoną przy był na portugalskim statku do Ameryki, czekał na molo tajni agenci. W trakcie dalszych przesłuchiwań przyznał on, że był szpiegiem niemieckim w pierwszej wojnie światowej jak też że odsiadywał więzienie za ukradzenie przyjacielowi 7 tys. dolarów. Zeznania jego były wykretne i płał się w nich niejednokrotnie.

Kazano mu zamieszkać w hotelu, gdzie jakkolwiek wolny — pozostawał pod najdokładniejszą obserwacją. Amerykański kontrwywiad zamierzał w jego imieniu nadawać wiadomości do Niemiec i każde poślizgnięcie oznaczałoby fiasko całego przedsięwzięcia. Wiedziano przy tym, że wywiad niemiecki zatrudnia w Hamburgu fenomenalnego radiotelegrafistę, nazwiskiem Vizetum, który potrafił zidentyfikować po sposobie nadawania, każdego, z kim kiedykolwiek był w kontakcie radiowym. Vizetum znał dokładnie styl nadawania van Loopa; nagraniem wobec tego nadawanie Morse'em na płyty i trzech agentów kontrwywiadu pracowało tak długo, aż umieli wierne odtworzyć ten sposób nadawa-

nia. Ludzie ci musieli przy tym służyć język Van Loopa, który używał dziwnych wyrażeń Holendra mówiącego po niemiecku.

Radiostację założono na Long Island i 7 lutego 1943 nadano pierwszą depezę: „Jestem gotów do nadawania. Konieczność skrajnej ostrożności, ale czuję się bezpiecznie. Przechodzę na nasłuch o godzinie 19.00”. Po pięciu dniach o oznaczonej godzinie usłyszano odpowiedź: Wuj jest bardzo zadowolony. Wyraża swe uznanie i życzenia pomyślności.

A więc udało się! I udawało się tak nieprzerwanie aż do maja 1945 roku! Do tego bowiem czasu Hamburg odbierał wiadomości od wywiadu amerykańskiego i to... niejednokrotnie prawdziwe. Podawano komunikaty meteorologiczne dla niemieckiej marynarki wojennej o pogodzie panującej u wybrzeży Ameryki, o reperowanych w dokach jednostkach amerykańskich, jak też i dane z gazet o nowych zamówieniach rządowych na statki i amunicję.

Naturalnie trzeba było stwarzać

pozory, że Van Loop nie wie zbyt wiele. Niemcy orientowali się przecież, że praca pojedynczego szpiega musi być siłą rzeczy ograniczona. Dlatego też wymyślono istnienie dwóch robotników stoczni okrętowych, niemieckiego pochodzenia, którzy regularnie zaopatrywali Van Loopa w wiadomości. I tak z miesiąca na miesiąc wzrastała sława Van Loopa w opinii niemieckiego wywiadu.

CO MIANO NA CELU

Cała ta zabawa miała niejedno na celu. Chodziło tu przede wszystkim

o zdobycie informacji o innych szpiegach niemieckich w Stanach Zjednoczonych, gdyż Hamburg mógł przecież zlecić Van Loopowi nawiązanie z nimi kontaktu! Chciano też zbadać sposób przekazywania pieniędzy dla agentów w Ameryce. Główną rolę odgrywało tu jednak zwołanie celowymi informacjami niemieckiego dowództwa.

Dla osiągnięcia tych zamierzeń, funkcjonariusze kontrwywiadu amerykańskiego, którzy jako Van Loop pracowali w radiostacji, prowadzili kilka misternie planowanych akcji.

Ze sportu

Dziś w Warszawie Torpedo—Repr. PZPN.

(P) Dzisiaj o godzinie 18-tej, na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie, moskiewska drużyna piłkarska „Torpedo” rozegra swój pierwszy mecz w Polsce. Przeciwnikiem drużyny Radzieckiej jest nasza jedynastka reprezentacyjna.

Dzień dzisiejszy będzie też niewątpliwie wielkim dniem w historii piłkarstwa polskiego. Stadion Wojska Polskiego będzie na pewno wypełniony po brzegi, a przypuszczać

można, że nie pomieści tych wszystkich, którzy chcieliby oglądać naszych słynnych gości.

Słynnych — bo sławę tę przyniosła Rosji zeszłoroczna wizyta moskiewskiej „Dynamo” w Wielkiej Brytanii. Pamiętamy jeszcze wszystkie zwycięstwa „Dynamo” z najlepszymi zespołami Ligi Angielskiej.

Dziś cały świat mówi o piłkarzach sowieckich.

Polska gościła już wielu piłkarzy

zagranicznych, jednak piłkary Związku Radzieckiego oglądać będziemy po raz pierwszy.

Szkoda tylko, że poza Warszawą i Łodzią żaden z naszych wielkich ośrodków piłkarskich nie będzie mógł podziwiać gry naszych gości. Jesteśmy jednak dobrej myśli. Sądzimy, że sport polski — będzie umiał nawiązać stosunki ze sportem radzieckim umiejętnie wykorzystać. Wierzmy, że już w najbliż-

szej przyszłości gości będziemy u siebie nie tylko piłkarzy, ale lekkoatletów, bokserów, kolarzy i innych doskonałych sportowców sowieckich.

W dniu dzisiejszym oczy całej sportowej Polski zwrócone są na Warszawę. Na ustach wszystkich jest jedno pytanie — jak zagra nasza drużyna reprezentacyjna? — Wiadomo bowiem, że daleko jesteśmy jeszcze od poziomu przedwojennego. Wierzmy jednak, że nasza jedynastka da z siebie wszystko, będzie walczyć z honorem, jak kiedyś, w swych lepszych okresach.

Nie tylko Polska oczekuje dzisiaj wyniku pierwszego występu drużyny „Torpedo”, lecz i zagranica. Dlatego też chcielibyśmy wyjść z tego wielkiego spotkania jak najlepiej. Zależy nam bowiem bardzo na podniesieniu prestiżu naszego piłkarstwa poza granicami kraju.

A zatem życzymy naszej drużynie reprezentacyjnej osiągnięcia w meczu dzisiejszym jak najlepszego wyniku!!!

Baran w reprezentacji Polski zagra dzisiaj przeciw Torpedo w Warszawie

WARSZAWA, (tel. wł.) — W dniu wczorajszym kapitan Polskiego Związku Piłki Nożnej płk. Reymann zestawiał następującą jedenastkę na dzisiejszy mecz reprezentacji PZPN z Torpedem:

Juriewicz Wisła i Skromny KKS Poznań.

Gedek Cracovia i Flanek Wisła (rezerwa Giewartowski Polonia Warszawa).

Jabłoński I. Cracovia, Szczurek Legia Warszawa, Filek I. Wisła, Mordarski Legia, Gracz Wisła, Spodzieja AKS Chorzów, Betel AKS Chorzów, Baran LKS (rezerwa Ignaczak Garbarnia Kraków)

(sk). — Wiadomość o wyznaczeniu Barana do reprezentacji Polski przeciw radzieckiej jedenastce Torpeda bynajmniej nas nie zaskoczyła. Baran bez wątpienia należy do tych piłkarzy polskich, którzy na to wyróżnienie całkowicie zasługują. Nie jest to zresztą pierwszy wypadek, że popularny w Łodzi zawodnik LKS jest brany w rachubę przez kapitana PZPN. Przed kilkunastoma tygodniami, gdy zapowiedziano do Polski przyjazd piłkarze republikańskiej Hiszpanii, już wówczas Baran był wyznaczony do reprezentacji Polski, która miała rozegrać z nimi spotkanie.

Wyznaczenie Barana do naszej reprezentacyjnej jedenastki uważamy i z tej strony za nadzwyczaj cenne. Że może to wpłynąć w pewnym stopniu również na wynik sobotniego spotkania w Łodzi. Niewątpliwie Baran ze swego pierwszego kontaktu z piłkarzami Torpeda wyniesie odpowiednie doświadczenie, które potrafi wykorzystać w sobotę na boisku LKS-u.

Jeśli idzie o całość reprezentacji, to nie jesteśmy zbyt dobrej myśli. Chcemy zwrócić tu uwagę na fakt, że jest to przecież pierwsza reprezentacja Polski po wojnie i że jakkolwiek poszczególni gracze indy-

Wyznaczenie Barana do naszej reprezentacyjnej jedenastki uważamy i z tej strony za nadzwyczaj cenne. Że może to wpłynąć w pewnym stopniu również na wynik sobotniego spotkania w Łodzi. Niewątpliwie Baran ze swego pierwszego kontaktu z piłkarzami Torpeda wyniesie odpowiednie doświadczenie, które potrafi wykorzystać w sobotę na boisku LKS-u.

K.S. „Jedność (Warszawa) — K.P. Zjednoczenie

W czwartek 8 sierpnia r. b. o godzinie 18-tej na stadionie KP Zjednoczone odbędą się towarzyskie zawody piłki nożnej KS „Jedność” Warszawa — KP Zjednoczone, poprzedzone przedmeczem o godz. 16 juniorów „Widzewa” i „Zjednoczonych”.

Drużyna „Jedność” w rozgrywkach kl. A okręgu Warszawskiego zajęła trzecie miejsce po Polonii i Legii. „Zjednoczone” pozyskało kilku nowych zawodników, którzy zadebiutują na wspomnianych zawodach. Mecz ten niezawodnie wzbudzi wielkie zainteresowanie wśród

młodszych sportowców naszego miasta.

Nowy Klub Sportowy RKS „Victoria”

Przy Państwowych Zakładach Włókienniczych dawn. „R. Biedermann” powstał Klub Sportowy pod nazwą „R. K. S. Viktoria”. Wybrano zarząd Klubu, który wykazuje dużą inicjatywę. Klub posiada następujące sekcje: piłki nożnej, bokserska, pływacka i lekkoatletyczna. Sekcja Gier Sportowych znajduje się w stadium organizacji. Członkowie klubu przyczynili się do wybudowania boiska dla treningów lekkoatletycznych i Gier Sportowych. Obecnie najsilniejsza jest Sekcja Piłki Nożnej, która coraz częściej rozgrywa mecze, wykazując stały postęp w poziomie gry. Z rozegranych na uwagę zasługują dwa mecze na zlocie Z.W.M. w Warszawie: jeden z drużyną juniorów Polonii Warszawskiej w stosunku 3:1 i drugi z drużyną przy Państwowej Fabryce Obrabiarek im. Strzelczyka z wynikiem 2:1 i ostatni rozegrany w dniu 2. 8. br. z I. K. Poznański przyniósł zwycięstwo w stosunku 4:3.

W tych dniach rozpoczyna treningi Sekcja Bokserska, której kierownictwo rokuje duże możliwości.

Lista łodzian na mecz z Torpedo ustalona

(J) Jak się dowiadujemy — na sobotni mecz łodzian z moskiewską drużyną „Torpedo” — kapitan ŁOZ PN ustalił następującą listę zawodników (łącznie z graczami rezerwowymi): Pisarski, Dębczyński, Gwoździński, Włodarczyk, Grochowski, Pegza, Józwiak, Miller, Karpowicz, Kopera, Hogendorf, Baran, Lewandowski, Koczewski, Sidor, Łącz.

W piątek ukaże się specjalny numer „Przeglądu Sportowego” ze szczegółowym sprawozdaniem z meczu Torpedo Moskwa — Repr. P.Z.P.N.

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Tel. red.: 130-46 i 144-18. Adm.: 222-22 i 256-37 Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414

Redaktor naczelny przyjmuje odcienne od godz. 12-15. Sekretarz Redakcji od 11-12-ej. Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy artykuły tylko z góry umówione. Redaktor: Artur Karaczewski. Wydawca: Wojewódzki Komitet PPS w Łódzi.

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyraz petitów poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr — szpalte poza tekstem — zł 14, w tekście — zł 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.